

„AUSRA“ Nr. 17 (57)

Hitlerio - Stalino suokalblio dokumentai

(Tęsinys)

15. MOLOTOVO LAISKAS RIBENTROPUI

Ponas ministre, mūsų pasitarimo pagrindu turio garbės Jums patvirtinti, kad vyriausybė, remdamasi tarp mūsų pasiektu bendro politinio susitarimo turiniu ir jo dvasia, pilna ryžto vykdyti ekonominio santykių bei prekių apyvartą tarp TSRS ir Vokietijos. Šiuo tikslu abi pusės išdirbs ekonominę programą, pagal kurią TSRS tieks Vokietijai žaliavą, kurią Vokietija atitinkamai kompensuos pramonės gaminių tiekimu ilgame laikotarpyje. Abi pusės šią ekonominę programą ugdydys taip, kad Vokietijos — TSRS prekių apyvarta savo apimtimi vėl pasiektų praeityje buvusį aukščiausią lygį.

Abi vyriausybės duos reikalingus parengimus aukščiausi ministerių priemonėmis įgyvendinti ir pasirūpins, kad pasitarimai kaip galima greičiau prasidėtų ir būtų sėkmingai užbaigti.

Priimkite, pone ministre, pakartotinį mano gilių pagarbos pareiškimą.

22. IX. 1939.

V. Molotov

J URM Molotovo laiškas iš 28 d. rugsėjo gautas Vokietijos URM pono Ribentropo laiškas, kuriame nurodo, kad Vokietijos vyriausybė sutinka URM Molotovo laiško dvasioje duoti reikalingus parengimus. Tuo klausimu susitarimas ir — 11 vasario 1940 m. pasirašyta ekonominė sutartis.

Šią sutartį iš TSRS pusės pasirašė Užsienio prekybos Liaudies komisaras A. J. Mikojan ir prekybos igaliotinis Vokietijai E. J. Bararin. O iš Vokietijos pusės ypatingas igaliotinis ekonomikos klausimams Ritter ir vokiečių ekonominės delegacijos pirmininkas Šnurre. Sutartis pasirašyta 11 vasario 1940 m.

16. VOKIETIJOS — TSRS SUTARTIS APIE DRAUGYSTĘ IR RIBAS TARP TSRS IR VOKIETIJOS

„Po Lenkijos subyrėjimo TSRS vyriausybė ir Vokietijos vyriausybė svarstė taikos bei tvarkos atstatymo klausimus, atsižvelgiant į toje teritorijoje gyvenančių ypatumus. Jos pasiekė sekantį susitarimą:

1. Tarybų Sąjungos vyriausybė ir Vokietijos vyriausybė nutarė abiejų valstybių interesų sferos ribas laikyti liniją buvusios Lenkijos teritorijoje, atžymėtą prie šios sutarties pridėtame žemėlapyje ir kuri bus smulkiau aprašyta papildomajame protokole.

2. Abi susitariančios šalys pripažįsta pirmame punkte aptartą liniją valstybių interesų riba ir laiko ją galutine bei neleidžia kurti trečiai valstybei kisti šį sprendimą.

3. Reikalingus valstybinius patvarkymus teritorijoje, esančioje į vakarus nuo pirmame punkte nurodytos linijos, vykdys Vokietijos vyriausybė, o teritorijoje, esančioje į rytus nuo tos linijos, vykdys TSRS vyriausybė.

4. TSRS vyriausybė ir Vokietijos vyriausybė aukščiausi paminėtų patvarkymus laiko patikimu pagrindu tolesniam tarp mūsų žalių liaudies draugiškų santykių vystymuisi.

5. Ši sutartis turi būti ratifikuota. Pasikeitimą ratifikacijos dokumentais turi įvykti kaip galima greičiau Berlyne.

Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo momento.

Surašyta dviejuose originaluose vokiečių kalba ir dviejuose originaluose rusų kalba“.

Moskva, 28 rugsėjo 1939 m.

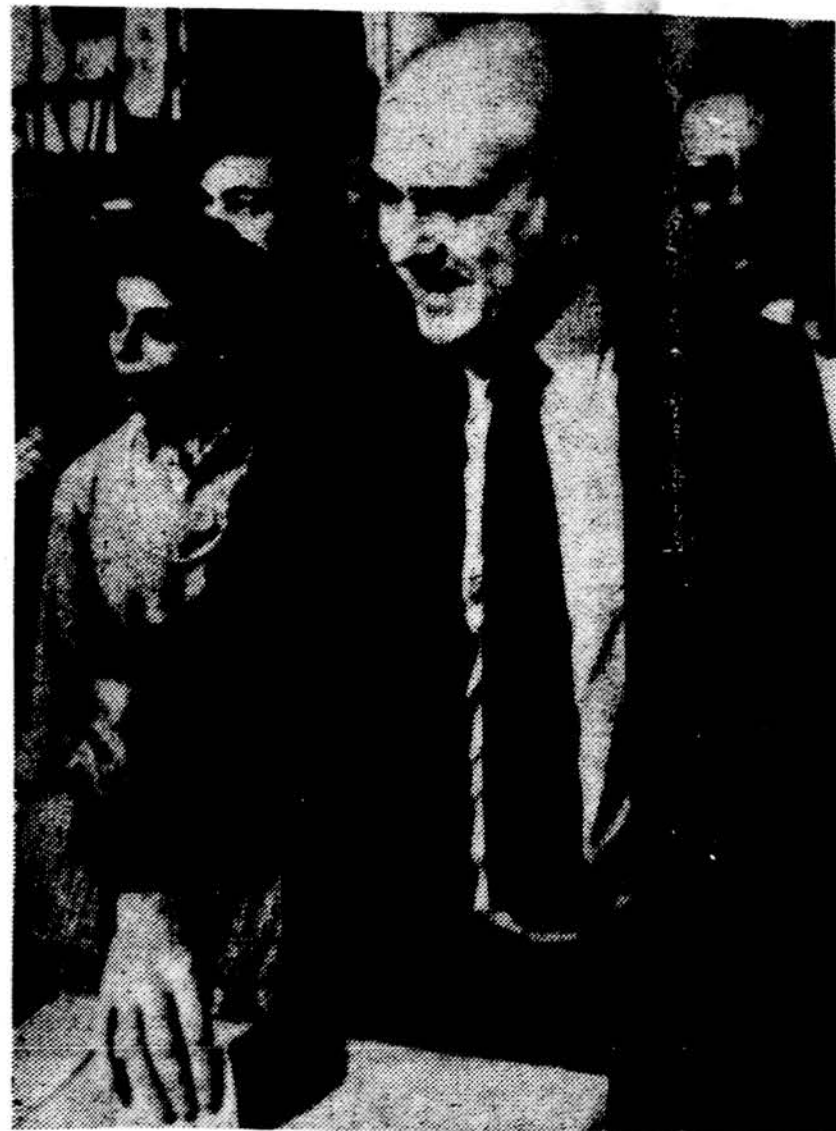
TSRS vyriausybės igaliotinis

V. Molotov

Už Vokietijos vyriausybę

I. Ribentrop

(Bus daugiau)

Andreas Papandreu, Graikijos socialistų partijos vadas, balsuoja parlamente rinkimuose, kuriuos jo partija laimėjo.

Pašalino Kanią

Generolas tapo pirmuoju sekretorium

Varšuva. — Lenkijos komunistų partijos centro komitetas pašalino pirmąjį sekretorių Kanią 104 — 79 balsais ir išrinko partijos vadu premjerą, gynybos ministrį Jaruzelskį, kuris gavo 180 balsų iš 184 balsavusių. Savo kalboje Jaruzelskis pasakė, kad svarbiausias Lenkijos uždavinys atlaikyti ekonominę krizę ir sustiprinti valstybę. Jis pabrėžė „neįkainuojamą svarbą“ sąjungai su Sovietų Sąjunga ir kitomis Varšuvos bloko šalimis. Užsienio spauda pabrėžia, kad Lenkija nutarė jo karinio valstybės priešaky jau nuo Jozefo Pilsudskio laikų.

Lenkų komunistų žiniomis, Kania pareiškė norą pasitraukti politinio posėdyje, tačiau čia 15 narių atsiskė priimti jo pareiškimą. Nepasilepęs, kad Kremlius Kanios nemėgė ir jo nevertino. „Tass“ agentūra, paskelbdama apie lenkų komunistų vadovybės posėdį, minėdama Kanios pavardę, niekad neminėjo, kad jis yra partijos pirmasis sekretorius.

Užsienio stebėtojai mano, kad grumtynės tarp komunistų valdžios ir „Solidarumo“ vyks toliau. Galima laukti karinio stovio įvedimo. Centro kom. pareiškime pabrėžiami Lenkijai kilę pavojai ir vyriausybė raginama pasinaudoti konstitucijos jai teikiama galingomis užtikrinti krašte taiką.

Konfliktas gali kilti, jei vyriausybė vėl angliakasis vėl dirbti šeštadieniais, nes anglių produkcija, ant kurios remiasi užsienio valiutos įplaukos, labai nukrito. Centro komiteto kalbose reikalaujama uždrausti darbininkų streikus, siūloma peržiūrėti valdžios susitarimus su „Solidarumu“.

Vienintelė moteris lenkų komunistų palitbiure Zofia Gzyb savo kalboje pasmerkė „Solidarumą“ ir paskelbė, kad ji iš uni-jos išstojanti, nes unija tapo opozicijos organizacija.

Generolas Jaruzelskis gan populiarius lenkų komunistų partijoje. Rugsėjo mėn. partijos kongreso metu jis buvo išrinktas į centro komitetą 1,615 balsų iš 1,965. Už jį balsavo daugiau delegatų, negu už bet kurį kitą.

Gimęs lenkų dvarininkų šeimoje 1923 liepos 6 d., Jaruzels-

kis buvo pasiūstas į karo mokyklą. Karo metu jis buvo paskirtas į sovietų suformuotą Pirmąją Lenkijos armiją, kur buvo pėstininkų karininkas. Po karo jis dalyvavo kovose prieš lenkus partizanų, kovojusių prieš komunistinę valdžią. Baigęs generalinio štabo kolinę mokyklą 1957 m. Jaruzelskis tapo šarvuotųjų divizionų vadu, o 1960 buvo paskirtas vyriausiu „politruku“. 1962 jis tapo gynybos viceministru ir nuo 1965 iki 1968 buvo generalinio štabo viršininku. Komunistų partijon Jaruzelskis įstojo 1948 m., centro komitetas buvo išrinktas 1964, politbiuro nariu kandidatu buvo paskirtas 1970 ir pilnu nariu 1978.

Jis gavo generolo laipsnį 1956, kada jis buvo tik 33 metų. Darbininkų riaušių metu 1976 metais gen. Jaruzelskis pasakė politbiurui, kad lenkų kareiviai nešaudys į lenkų darbininkus. Šiuo pareiškimu grindžiamas Jaruzelskio populiarumas lenkų visuomenėje.

Prez. Mitterrandas vieši Amerikoje

Williamsburg, Va. — Sekmadienį prezidentas Reaganas ir Prancūzijos prezidentas Francois Mitterand dalyvavo Yorktown mišio 200 metų sukakties minėjime. Šiame mišyje gen. George Washington su prancūzų karių pagalba nugalėjo britų karines jėgas, vadovaujamas lordo Charles Cornwallis.

Abu prezidentai rado progą aptarti ir šių dienų pasaulines problemas. Pabrėžiama, kad abi sąjungininkės ne tik skiria karius klausimų sprendimo galimybės, bet daug dalykų jas ir jungia. Abu prezidentai panašiai žiūri į sovietų karinę grėsmę Europoje, abu pasisako už laisvųjų Vakarų karių jėgų stiprinimą.

Olandijos krizė

Haga. — Vos penkias savaites išsilaikiusi, pasitraukė nauja Olandijos vyriausybė, nes koalicijos partijos negalėjo susitarti dėl ekonominės politikos. Karalienė Beatrix paprašė premjerą van Agt toliau eiti pareigas, kol bus paskirtas naujas premjeras.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iš Afganistano į Pakistaną pabėgęs aukštas Kabulo finansų ministerijos valdininkas papasakojo, kad Afganistano administracinė sistema visiškai suiro. Valstybės mokesčiai nerenkami ir vienintelis eksportas yra natūralių dujų siuntimas į Sovietų Sąjungą. Kabule kalbama, kad dabartinis valdžios vadas Karmalas greit Maskvos bus pakeistas.

— Į Maskvą atvyko naujas JAV ambasadorius Arthur Hartman, 55 metų. Jis anksčiau buvo ambasadoriumi Prancūzijoje.

— Teisingumo departamentas suteikė 14 metų ukrainiečiui Walter Polovchakui teisę pastoviai apsigyventi Amerikoje. Jis, kaip žinoma, 1980 m. liepos mėn. pabėgo nuo tėvų, kurie jau sugrįžo į Sovietų Sąjungą. Amerikoje apsigyveno ir Walterio sesuo Natalija, 17 metų.

— Marokas paskelbė, kad Vakarinėje Scharoje vyksta įtempti mūšiai su Alžiro remiamais Polisario sukilėliais, kurie reikalauja Vakarų Sacharoje teisės įsteigti nepriklausomą valstybę.

— Britų konservatorių partijos konferencijoje premjerė Margaret Thatcher gynė savo ekonominę politiką ir žadėjo ją toliau vykdyti, nežiūrėdama sunkumų ir kritikos.

— Slaptoji aiški armija IRA paskelbė, kad ji padėjo bomba, kuri sužeidė Britanijos marinių komendantą gen. Pringle. Jam ligoninėje teko nuplauti dešinę koją.

— Prezidentas Reaganas pripažino, kad šiuo metu Amerikoje yra lengva ir, jis turi viltį, trumpa recesija.

Palaidojo Dayaną

Tel Avivas. — Sekmadienį Naahal vietovėje, Izraelyje, buvo palaidotas Izraelio karys ir politikas Moshe Dayan. Jo karstą nešė šeši Izraelio generolai. Pagal velionio valią, prie kapo nebuvo kalbų ar karinių salučių. Iš užsienio svečių didžiausia delegacija buvo iš Egipto, jai vadovavo užsienio reikalų ministris Ghali. Amerikai atstovavo valstybės prokuroras William F. Smith.

Jaruzelskis keičia lenkų vyriausybę

Varšuva. — Naujasis Lenkijos komunistų partijos pirmasis sekretorius gen. Jaruzelskis paskelbė, kad jis vėl greit šauks partijos centro komitetą ir seimo sesiją patvirtinti naują politbiurą ir naują vyriausybę, kurioj jis planuoja pakviesti naujų žmonių ne tik iš komunistų partijos. Jaruzelskis pasakė, kad jis visą laiką vergė susikirtimų, niekad jų neieškojo, tačiau dabar Lenkijos valdžia yra prispausta prie sienos, jai nebėra kur trauktis.

Buvęs Lenkijos komunistų partijos pirmasis sekretorius Stanisław Kania (dešinėje) sveikina naująjį sekretorių gen. Wojciechą Jeruzelskį.

GINKLAI ARABAMS SUKĖLĖ GINČUS

Amerikos žydų spaudimas kongreso nariams

Washingtonas. — Šiuo metu svarbiausias politinis klausimas Amerikos kongrese yra lėktuvų pardavimas Saudi Arabijai. Vyriausybė deda pastangas, kad Kongresas patvirtintų nutarimą parduoti arabams penkis Awacs tolimojo radiolokacinio sekimo ir valdymo lėktuvus, seniau užsąkytus F — 16 naikintuvus — bombonešius papildomus skysto kuro tankus, modernias lėktuvų raketas ir kitus ginklus. Šiam bizniui priešinosi Izraelis ir stipri Amerikos žydų mažuma. Klausimas sukskalde ir politines partijas. Buvęs prezidentas Carteris, pats pažadėjęs Saudi Arabijai dalį tų ginklų, pritaria pardavimui, tačiau buvęs viceprezidentas Mondale — nepritaria. Atstovų rūmuose už lėktuvų pardavimą balsavo 33 demokratų, tačiau prieš pardavimą balsavo 108 respublikonai.

Buvęs prezidentas Richardas Nixonas retai kada kalba apie užsienio politikos klausimus, tačiau neseniai New York'e ilgesniau pareiškime pagrasino Izraelio premjerui Beginui ir Amerikos žydų bendruomenei, kad jie turės atsakyti, jei Kongresas užblokuos Awacs lėktuvų pardavimą Saudi Arabijai, Nixonas pasakė: „Mes žinome, Saudi Arabija žino ir visi Viduriniuose Rytuose žino, kad lėktuvų pardavimas greit praeitų, jeigu ne didžiulė Begino ir Amerikos žydų opozicija. Tai yra paprastas faktas, kurį pardavimo oponentai turėtų apgalvoti, nežiūrint, kodėl jie šiam pardavimui priešinosi“.

Buvęs prezidentas toliau pabrėžė: „Pralaimėjimas dėl Awacs būtų Reagano panikinimas ir namie ir užsieniuose. Izraelio draugai neturėtų turėti iliuzijų, kad jie padeda Izraeliui, įžeidžiami ir paniekdami savo nepakeičiamą draugą Baltuosiuose Rūmuose autoritetą. Žiūrint iš Izraelio taško, pagrindinis klausimas nėra Awacs lėktuvų karinė vertė, bet klausimas, kas turės įtaką Izraelio kaimynų arabų tarpe: Amerikai, ar kuri kita, Izraeliui nedraugiška, galybė“, — pasakė Nixonas, toliau pasakė: „Kaip Beginui nėra naudinga pastatyti į gėdos padėtį Reaganą, taip ir Amerikai nėra naudinga sugėdyti Saudi Arabiją. Jei Reaganas pralaimės, visi pralaimės: Reaganas bus įžeistas, Saudi Arabija bus įžeista ir Beginas bus nepavydėtinai pozicijoje. Jis bus kartu įžeidęs ir savo svarbiausią rėmėją ir savo turtingiausią kaimyną, pasakė Nixonas.“

Toliau Nixonas nurodė, kad tie, kurie rūpinasi dėl karinio saugumo klausimų, turėtų daugiau pasitikėti prezidentu, jo buvusiuose sekretoriams, pasitiki, kad tie lėktuvai bus prižiūrimi, nereikalaujant Saudi Arabijos formalių pareiškimų, kurie tik įžeistų jų suverenumo principą, pasakė Nixonas, nurodė, kad Reaganas greičiausiai yra stipriausias Izraelio rėmėjas Baltuosiuose Rūmuose nuo pat Trumano laikų. Nixonas pasakė, jog jis remia Awacs lėktuvų pardavimą Saudi Arabijai dėl to, kad jis — Izraelio draugas. Jis tiki, kad tų lėktuvų pardavimas šiuo metu yra naudingas ne tik Amerikai, bet naudingas ir Izraeliui.

Panašiai savo laiške Senato oponentams pareiškė ir buvus prezidentas Johnsono ir Kennedžio valstybės sekretoriaus padėjėjas George Ball. Jis išspėjo, kad pralaimėjimas Kongrese užbaigtų efektingą JAV užsienio politiką Viduriniuose Rytuose. Lėktuvų atmetimas suniektintų prezidentą, supančiotų jo užsienio politiką ir padidintų arabų valstybių nepasitikėjimą Amerika. Izraelis įrodytų savo įtaką JAV kongrese, tačiau tai jam nebūtų naudinga. Kai kurie oponentai tvirtina, kad Saudi Arabijoje Awacs lėktuvai galėtų patekti į sovietų rankas, rašo Ball. Tačiau ten jau pilna moderniausių ginklų, kuriuos turi Izraelis. Jo turimi lėktuvai gali greičiau patekti sovietams, nes Izraelis juos panaudoja neapgalvotiems puolimams, kaip Irako reaktoriaus puolime birželio mėn. Jei kuris F — 16 būtų Irake buvęs nušautas, sovietai tikriausiai būtų gavę progą jį apžiūrėti, rašo Bell.

Suėmimai Egipte

Kairas. — Egipto vyriausybė paskelbė, kad buvo suimta 230 asmenų, priklausiusių teroristinėms religinių fanatikų grupėms. Daug suėmimų įvyko tarp universitetų studentų. Patikimi Egipto šaltiniai teigia, kad žuvs prezidentas Sadatas neįvertino prieš jį kilusios opozicijos apimties. Radikalinės religinės grupės buvo įsi brovusios ir aukštąsias Egipto mokyklas, kur spėjo užverbuoti daug narių.

Kreiskis negali vykti Meksikon

Viena. — Austrijos vyriausybė paskelbė, kad kancleris Bruno Kreiskis dėl ligos negalės vykti į Meksiką, į tarptautinę konferenciją, kur bus svarstomi ryšiai tarp pasaulio turtingųjų pramonės šalių ir atsilikusiu valstybių. Kreiskis turėjo pirmininkauti tai konferencijai kartu su Meksikos prezidentu Portillo. Kanclerio vietą užims Kanados premjeras Trudeau. Iš Austrijos į konferenciją vyks užsienio reikalų ministris Wilibald Pahr. Dėl ligos konferencijoje nedalyvaus ir Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt.

KALENDORIUS

Spalio 20 d.: Artemas, Saulė, Gedainis.
Spaio 21 d.: Hilarijonas, Uršulė, Rikantas, Gilanda.
Saulė teka 7:07, leidžiasi 6:04.
ORAS
Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

Graikijos laimėjo socialistų partija

Atėnai. — Graikijos parlamento rinkimus sekmdienį laimėjo socialistų partija, vadovaujama jos įkūrėjo Andreas Papandreu. Jo žmona yra amerikietė iš Elmhurst, Illinois, keturi vaikai: trys sūnūs ir duktė visi gimę Amerikoje. Jis pats Amerikos pilietybės atsisakė, grįžęs į Graikiją 1964 metais.

Dar nepilnais rinkimų duome nimis, socialistai laimėjo 47 nuoš. visų balsų. Ligšiol valdžiusi naujoji demokratų partija gavo 36 nuoš., komunistai — apie 13 nuoš. Rinkimuose kandidatus turėjo 14 partijų, tačiau iš visų kitų grupių geriausiai pasirodė dešinioji pažangos partija su 2 nuoš. balsų.

Socialistų partija prieš rinkimus žadėjo nacionalizuoti bankus, laivų dirbtuves, vaistų pramonę. Partija pasisako už Graikijos ištraukimą iš Bendrosios Europos Rinkos, iš Nato paktų. Žada įvesti civilinę metrikaciją, suvaržyti graikų ortodoksų bažnyčios galias.

Užsienio stebėtojai laiko naująjį graikų premjerą Papandreu ne užkietėjusiu marksistu, bet panašiu politiku, koks Amerikos scenoje buvo pasirodęs senatorius Eugene McCarthy. Valsty-

bės departamentas pareiškė, kad Amerika tikisi gerų, artimų ryšių su nauja vyriausybė.

Muz. J. Zilevičiui — muzikos premija

JAV LB Kultūros Taryba spalio 15 d. posėdyje nutarė 1981 metų muzikos premiją skirti lietuvių muzikos patriarcho — Juozui Zilevičiui — muzikos profesoriui, kompozitoriui, dirigentui, visuomenininkui, spaudos darbuotojui, pedagogui ir Lietuvos Muzikologijos Archyvo kūrėjui. Prof. Juozas Zilevičius nuostabiai įvairi, vaisinga ir ilga muzikinė ir visuomeninė veikla, aprėpusi du žemynus ir netįngiamai susijusi su visuomeninių ir kultūrinių apvaisių istorija, yra tartum mūsų tautos genijaus gyvybingumo sim-bolis. Ši premija prof. Juozui Zilevičiui skiriama kaip mūsų tautos pagarbos ir padėkos išraiška.

Premijos mėcenatas — Lietuvos fondas, dydis — 1000 dol. Premija bus įteikta 1982 m. Premijų įteikimo šventėje, gegužės 22 d. Detroitė.

— Kambodijoje, netoli Tailandijos sienos, įvyko mūšis tarp dviejų kambodiečių partizaninių grupių. Abi buvusios režimo Pol Pot rėmėjos susikovė dėl juodosios rinkos kontrolės, žuvo 23 žmonės.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NUSIMINIMAS, SAVIŽUDYBĖ IR MAŽAS VAIKAS

Ši trejulė gali būti gyvenimo ar mirties klausimas — todėl laiku tvarkytini šeimoje nesantikos reikalai.
Mediciniškas raginimas.

Išsivaizduokime gydytoją, dirbantį savo priimamajame kambaryje. Jis vienam pacientui susiuvą žaizdą, kitam priraso vaistų slogos simptomų numalšinimui, trečiam tikrina gydomą prieš hipertensiją, ketvirtą gydo nuo aštraus šlapimo pūslės uždegimo. Visai kitoks reikalas gydytojui stojis prieš akis, kai pas jį atvedama vienuolikmetė mergaitė, nurijsi penkiolika motinos naudojamų miegui tablečių. Ji manė mirsianti ir sakosi norinti mirti.

Nusiminęs vaikas

Mediciniškoje spaudoje daug rašoma apie vaikų nusiminimą — depresiją. Tyrinėtojai dar nesutaria dėl nusiminimo kilmės, jo pasireiškimų, gydymo ir net tos ligos aptarimo. Vieni jų vaikystės nusiminimą laiko lygiai tokia pacia — su tais pačiais ženklais ir simptomais, kaip ir suaugusiųjų istinkiančią psichinę ligą.

Kiti tyrinėtojai galvoja, kaip jie mažose vaikose šios ligos pasireiškimus laiko tarpasmeniniu reikalu ir nusiminimą laiko kitų negerovų simptomu, o ne atskira liga.

Treti iškelia aikštėn paslėptą nusiminimą, kuris kitaip dar vadinamas nusiminimo atitikmeniu. Pagal šią depresijos kilmės reikalo nuomonę, vaikai išreiškia savo nusiminimą veiksmiais, ne žodžiais. Vaikų nusiminimas reiškiasi padidintu judrumu, šlapinimusi lovoje, elgesio sutrikimu, nusikalstamais ir psichomotoriniais negalavimais.

Galutinėje išvadoje psichiatrai sutaria vaikų nusiminimo diagnozuojant taikyti tuos pačius reikalavimus, kurie taikomi suaugusiųjų depresijos diagnozavimui.

Nusiminusio vaiko gydymas

Gydytojui svarbu nusiminusį vaiką gydyti, negalvojant apie įvairias nusiminimo šaknų tyrinėjimų išvadas. Gydytojas turi gydyti nuširdusį, verkšlenantį, o kartais net veiksmingai savižudybės linkusį vaiką. Tyrinėtojai dar nesutaria dėl nusiminimo priežasčių, jo pasireiškimų ir gydymo. Ta liga jaunuose vaikose dažniausiai yra daugialypė. Todėl sėkmingiausias vaiko nusiminimo tvarkymas yra psichobiologinis. Reikia tirti vaiko gyvenimą šeimoje. Tenka sužinoti vaiko sveikatos istoriją, paveldėjimo galimybes (kokios sveikatos buvo jo pirmtakai). Taip pat reikia sužinoti tokio vaiko kraujo sudėtį.

Savižudybė vaikystėje

Sunku suprasti, net galvoti, kad vaikas gali būti nusiminęs, o dar sunkiau įsivaizduoti vaiką savižudį. Štai, vienuolikmetė mergaitė nuryja sauja motinos miegui skirtų tablečių. Ji aiškinasi, kodėl

taip pasielgusi. „Aš noriu mirti! Negaliu ilgiau ištverti. Mano tėvai nuolat pešasi, o aš visada esu judvieju tarpe“. Ji gydytojui išaiškino, kaip jai kilusi savižudybės mintis. Žiūrėdama televizijos programą sužinojusi, kad kelios miegui tabletės gali žmogų nužudyti. Taip ji rįjusi vieną po kitos miego tabletes, kol nusprendė, kad jau gana užtingimui ir numirimui. Ji nežinojo, kad miegui tabletės (paprastai, tokių tablečių sudėtinė jėga hipnotikas benzodiazepine), daugumoje nenužudo. Šiuo atveju svarbesnis yra mergaitės įsitikinimas, kad tos tabletės ją nužudys.

Savižudiška elgsena pasi-taiko ir labai jaunuose — net penkių ar šešių metų amžiaus vaikose. Kai kurių vaikų savižudiška elgsena (tikra ar įsivaizduota) gali turėti ryšio su vaiko klaidinga mirties samprata. Jie savo mirtį gali suprasti kaip pakeistą ir vėl grįžtantį gyvenimą.

Savižudybės skatiniojai

Gyd. Cynthia Pfeffer su talkininkais tyrė 42 psichiatrinės ligoninės atgabusius savižudybės palinkusius tarp šešių ir dvylikos metų amžiaus vaikų. Buvo sušikti šie savižudybės skatiniojai: nusiminimas, beviltiškumas, bevartiškumas, noras mirti, labai sunki depresija, tėvų savižudiška elgsena, galvo-jimas apie mirtį, nusiteikimas, kad mirtis yra laikina, kad ji maloni.

Tėvų nusiminimas ir savižudiška elgsena dažnai gali įtakoti vaiko tvarkymąsi su liūdesiu ir menkavertiškumu. Proto sveikata besirūpinančios klinikos — jose dirbą gydytojai patyrė, kad nusiminęs ir savižudybės linkusį vaiką dažnai būna nusiminęs, tarsi ant savo pečių nešų tėvų bei visos šeimos nusiminimą. Vaiko ypatingas savižudiškas gėsdinimas ar veiksmas gali simbolizuoti tėvų nusiminimą.

Minimos vienuolikmetės mergaitės motina dirbo mediciniškoje klinikoje ir be recepto gaudavo ir vartodavo miegui tabletes. Jos chroniška nemiga turėjo ryšio su jos nusiminimu. Ji jautėsi apsunskinta šeimos reikalu. Jos vedybos buvo nelaimingos ir ji apie tai kalbėdavo mergaitėi girdint. Ji nuo savo vyro nesiskyrė tik dėl religinių įsitikinimų, kurie draudė persikyti. Kitas jos jau devyniolikmetis vaikas turėjo progresuojantį nervų negalavimą. Trečias jos vaikas pabėgdavo iš namų, o ketvirtas vartojo narkotikus. Pati motina dėl visų šeimoje negerovių kaltino vyrą ir pati sakėsi esanti arti sugriuvimo slenkščio. Taigi, tokios šeimos vienuolikmetės mergaitės savižudiškas elgsenos rodytė rodė visoje šeimoje vykstančias negeroves.

Mediciniškos istorijos svarba

Gydant savižudiškai nusiteikusį vaiką, šalia minėto šeimos aplinkos pažinimo, reikia nuodugniausiai ištirti medicinišką savižudžio vaiko istoriją. Sužinomos vaiko persirgusios ligos ir gyvenimo aplinkybės, o taip pat ir šeimoje buvusios psichinės ligos.

Gail. sesuo Ona Ankiene „Sodybos“ ambulatorijoje tikrina Karolinos Klimavičienės kraujospūdį.
Nuotr. M. Nagio.

Vaiką sunkion depresijon skatina chroniškos jo ligos, turėtas sunkus sužalojimas, dažnas ligoninės guldymas, vienišumas, netekimas mylimo asmens ar tėvų persikyro, o taip pat ir vaiko kūno bei nusiteikimų žalojimas.

Įtariamas liguistumo paveldėjimas, jei vaiko šeimoje vyrauja alkoholizmas, su kaimynais nesugyvenimas ir nusiminimo liga. Dar vienas blogis: kai vaikas jaučia tėvų ar giminių savižudišką elgesį, jis gali mėginti tą jų elgesį pamėgdžioti.

Vaiko elgesys aplinkoje

Labai svarbu sužinoti, kaip vaikas reaguoja į aplinką ir visuomeninį gyvenimą. Nesugyvenimas su draugais bei menkas mokymasis gali reikšti vaiko psichologinį liguistumą, psichinę netvarką.

Minėta vienuolikmetė mergaitė paskutinius kelis mėnesius blogai mokėsi, nors buvo aukšto inteligentiškumo. Ji sakėsi neturinti artimų draugų, nes (pagal ją), visi vaikai yra kvailiukai. Psichiatrai žino, kaip svarbi vaikui savigarda ir gero elgesio suaugusio sekimas. Vaiko darbas yra mokymasis mokykloje. Jei jis atsilieka mokykloje — vaikui gali būti tikras praužvimas.

Gydytojo darbas su nusiminusiu vaiku

Gydytojas, sužinojęs visus minėtus faktus, yra pasirengęs tvarkyti nusiminusį ir savižudybės linkusį vaiką. Ką gydytojas daro, kai pas jį atvedamas minėtai nesveikuojas vaikas?

Pirmiausia ištiriama, ar vaiko kūnas yra mediciniškai sveikas. Minėtoji vienuolikmetė mergaitė buvo kiek svyruojanti. Visi kiti gyvybiniai ženklai buvo tvarkoje. Patyręs gydytojas pasisveikindamas atydziai ją stebėjo. Stebi gydytojas ir kitus šeimos narius: kas prie ko sėdi, kas daugiausiai kalba, kas ramiai laikosi. Šios mergaitės tėvas sėdėjo viename kambario kampe, o motina — kitame, kuo toliausiai nuo tėvo. Mergaitė gulėjo ant tiriomojo stalo tarpe tėvų. Motina pasakojo viską, tėvas tylėjo.

Medicinišką istoriją gydytojas turi sužinoti iš paties vaiko, o taip pat ir iš tėvų. Kartais labai sunku sėkmingai sužinoti chronologiską susirgimo eigą, nes atsiranda baimin-gumas, neapykanta, verkšmin-gumas. Gydytojas būna kantrus — jis leidžia šeimos nariams įsikšti — jis žiūri, laukia kokios nuotikos pasi-reikš.

Pagaliau, vaikui leidus, tėvai prašomi palikti vaiką vieną tiriamajame kambaryje. Gydytojas stebi vaiko reagu-jimą į išeinančius tėvus. Minėtoji mergaitė juokėsi, kai tėvai paliko ją vieną. Ji sakė: „Aš džiaugiuos, kad jie išėjo. Tamsta gydytoju, matai, su kokiais tėvais aš turiu gyven-

ti. Aš to nebegačiu daugiau pakęsti. Aš nebeneriu gyven-ti“.

Gydytojas, kalbėdamas su vaiku, mėgina problemon žvelgti vaiko akimis. Aplau-siant vaiką apie jo šeimą, namus, mokyklą, visą laiką sekamas vaiko žodinis ir fizi-nis elgesys, kuris akyvaizdziai rodo jo tokius nusiteikimus — liūdesį, pyktį ar baimę.

Jei gydytojas nepažįsta vai-ko ir jo šeimos, tada jis pats turi nuspręsti, ar vaiką pasių-si namo, ar guldyti jį ligoninė. Todėl gydytojui būtina kiek

MANKŠTA

Prieš pradėdant tikrą makš-tą, kūnas apšildomas šia pradine mankšta:

1. Bėgdamas vietoje, kilnok kelius (50 kartų).
2. Ištiesk koją į šoną ir grįžk išeties padėtin (50 kartų). Pakartok su kita koja. Tuo pat laiku tiesk rankas priekin ir atgal (50 kartų).
3. Stovėk išskėstomis kojomis, palinkęs į priekį. Rankos ant kelių. Trumpam susilai-kyk nuo judesų. Nuleisk pečius. Pakartok penkis kar-tus.

ROBOTŲ INVAZIJA JAPONIJOJ

Robotai dirba 24 valandas per dieną, nereikalauja nei atostogų, nei algos padidinimo. Tai yra robotai, kurių pritaikymas Japonijos pramonėje iki šiol praėjo be mūšio. Bet dabar japonų darbininkai pradeda ant robotų galastį dantis.

Pastaraisiais statistikos duomenimis, Japonijoje dirba 14,000 robotų, kai JAV — 3,225, Vokietijoje — 850, Švedijoje — 570 ir Didžiojoje Britanijoje — 185 robotai. Jie dažniausiai panaudojami automobilių pramonėje, bet pradeda įsibrauti ir į mažesnius Japonijos fabrikus. Pagal Nissan fabriko Zamoje prie Tokio vadovybės pareiškimą, gausus robotų pritaikymas ten nuo 1977 metų nesukėlė jokio prof. sąjungos pasipriešinimo, nes visus pakeistus darbininkus buvo galima perkelti į kitas vietas, į kitus skyrius. Tik neseniai Japonijos profesinės sąjungos pradėjo

galima daugiau sužinoti apie vaiką, jo liūdesį ir savižudybės palinkimą.

Toliau atėjais tenka paklausti ketvą specifinių klausimų. „Ar tu, vaike, esi taip nusiminęs, kad norėtum mirti?“ O jei vaikas jau mėgino žudytis, klausiamas: „Ar tu žini, kad nuryjimas tablečių ar ko kito, kuo vaikas mėgino žudytis, tave numarina?“ Dar klausiamas: „Ką tu galvoji, kas tau būtų atsitikę numirus?“ Vaiko atsakymai gali būti labai išryškinantys vaiko nusiteikimus.

Minėta vienuolikmetė mergaitė sakėsi mačiusi televizijoje moterį, kuri nusižudė miego tabletėmis. Mergaitė manė, kad tabletėmis nusižudžius, ji skraidys po kambarį ir stebės, kaip tėvai verks, radę ją negyvą. Tuo būdu ji tėvams atkeršytų. Tada ji eitų dangun, kur žaistų ir visą laiką būtų rami. Ji sakėsi esanti nepatenkinta gyva likusi ir vėl mėginsianti kitą kartą nusižudyti.

Išvada. Švieskimes vaikų nusiteikimų srityje ir tvarky-kimės šeimose, nes kitaip sau kenksime ir vaikus kankin-sime. Daugiau tuo reikalu kita-kartą.

Pasiskaityti. Emergency Medicine, September 30, 1981.

4. Stovėk tiesiai, žemyn nuleistomis rankomis. Kojos kiek praskėstos. Ši mankšta sustiprins užpakalio ir žemutinius pilvo raumenis.

5. Sulenk koją ir kelk link krūtinės. Suimk kelį rankomis ir trauk prie krūtinės. Pakartok po aštuonis kartus su kiekvienu keliu.

6. Iškelk rankas į viršų. Pam-žu stenkis pasiekti lubas pirma su viena, paskui su kita ranka. Pakartok penkis kartus.

dėl tų „geležinių darbininkų“ nerimauti. Iki šiol jie nesi-domėjo šiuo fenomenu, kadangi Japonijos darbininkas turėdavo užtikrintą darbą iki gyvos galvos. Bet dabar Japonijos automobilių sektoriuje prasideda bruzdėjimai. Sąjungų pirmininkas Ichiro Shioji įspėjo dėl perdėtos „robotizacijos“ ir paprašė darbdavius ir darbininkus pradėti tuo reikalu pasitarimus. Turėjus iki šiolie gerą automobilių eksportą, robotai Japonijoje neapsunkino darbo gavimo, bet dabar prie automobilių eksporto suvaržymų padėtis pradeda keistis.

Didžiausia sindikalistų organizacija Japonijoje Sohyo taip pat pradėjo aliaruoti ir teigia, kad ši pramonės revoliucija „nužmogina“ darbovie-tes. Taip pat metalo ir elektros sektoriuje prasidėjo „antrobotų“ kompanijos. T.

V. Vokietijos kanderis Schmidt tariasi su S. Arabijos karaliumi Khalid.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$26.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PADĖKA

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS GRANDIS vadovė ir šokėjai nuoširdžiai dėkoja GRANDIES globėjams ir rėmėjams p.p. IRENAI ir DR. LEONUI KRAUCELIONAMS už dažną paramą ansamblui ir globojančias lietuviškas dosias rankas.

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400

Val pagal susitarimą pirmą ir ketv. 1-4 ir 7-9 antrą ir penkt. 10-4. Šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akiiu ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GÁ 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šėšt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. 6-8 val. vak. Treč. ir šėšt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Eliğin. Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

Dr. ROMAS PETREIKIS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofis: 111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
Miyata j. vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečd.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street

Val. antr. 14 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2.5-5.15 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 Šeštadienis pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street

Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.

Tel. — 778-3400

ŽMONIJOS GYVENIME

Socialiniai klausimai žmogaus gyvenime yra svarbūs ir jautrūs. Į šiuos klausimus sprendimus greitai reaguoja visuomenė, ypač ta dalis, kuri savo gyvenimu priklauso platesniams socialiniams junginiams — valstybėms, tautoms, bendrovėms. Pop. Jonas Paulius II savo paskutinės enciklikos „Laborem exercens“ įžangoje aiškina: „Darbas iškelia specialią žmogaus ir žmonių žymę, asmenį, dirbančio kitų asmenų bendruomenėje, žymę“.

Socialinio gyvenimo geru suvokimu laikosi tautos ir valstybės, religinės ir visuomeninės grupės. Tai ir yra visuomeninis bendravimas visa plotme, rūpinantis ne tik savo, bet ir savo kaimynų reikais, to paties laukiant ir iš žmonių, gyvenančių toje pačioje aplinkoje. Socialinio sąmoningumo remiamas ir žmogaus siekimas dvasinės vertybės — laisvė, sąžinės balso sekimas, žmogaus teisės ir pareigos, taika ir gyvybė.

Socialinių klausimų sprendimas ir derinimas turi būti tvarkomas valstybės, kurios pareiga saugoti savo piliečius nuo antisocialių žmonių ar sambūrių, priklauso ir Bažnyčiai bei pačiai visuomenei. Bažnyčia nurodo dorines normas, sąmoningai visuomenę jai saugoja, ugdo priaugiančioje kartoje ir nuosirdžiai bendrauja darbe ir gyvenime pagal žmogaus vertės dėsnius.

Čia iškyla ir socialinio teisingumo klausimas, kuris yra socialinio gyvenimo viršūnė, parodanti žmogų ne kaip paprastą, o dvasingą kūrinį, gyvenantį bendruomeniniu gyvenimu, darbu pelnantį savo ir kitų pragyvenimą, darbą net pavertiantį kūryba, šviečiančia tautoms ir visai žmuniškai. Socialinis teisingumas reikalauja dalintis savo turimais sugebėjimais, uždarbiu, pelnu, žemės turtais su tais, kurie stipresniųjų pagalbos yra reikalingi. Retkartinė pašalpa ar parama socialinio klausimo neišsprendžia. Reikia sudaryti sąlygas, kad ir kaimynas ir kita tauta, net tolimi kraštai išmokyti panaudoti sugebėjimus ir žemės turtais savo pragyvenimui.

Socialinio gyvenimo ir socialinio teisingumo klausimas šiandien yra tokios reikšmės, kad, jo laiku nesprendžiant didžiulios ir turtingosios valstybės bei įtakingos institucijos, jis tampa vulkanu, sprogdinančiu mažas ir didesnes tautas, vedančias į tirioniją be ribų. Moraliniai ir valstybiniai autoritetai prisimeną šią pasaulinę žaidimą, kaip reikalingą gydymą, bet dažnai biurokratija ir blogosios jėgos net geriausias pastangas griauia ir kliudo milijonams žmonių susikurti bent kiek žmoniškesnį gyvenimą. Pavyzdžiui galima imti kad ir tokias Centro Amerikos valstybes, Aziją, Artimuosius Rytus, Aziją ar komunistų priepaudo priemonėmis valdomus kraštus.

Ne tik krikščioniškos Bažnyčios, bet ir demokratinės valstybės pripažįsta žmogaus teisę į darbą, kad jis iš savo darbo galėtų pragyventi, išlaikyti šeimą ir sukurti savo vaikams gerą gyvenimą. Bet kas iš tos teisės pabrėžimo, jeigu valstybės, bendrovės, net pačių darbininkų sambūriai nepasirūpina, kad darbo pakankamai būtų ir darbininkas pakankamai už savo darbą būtų atlyginamas. Jei galia dirbti ir turėti darbą teisę darbo neturi, tai jis yra toks pats skur-

džius, kaip ir tų kraštų, kurie dar nepajėgia panaudoti civilizacinių priemonių, gyvenimo, nuo mažens iki senatvės tik vargą težina. Ne visi yra išradėjai ar atradėjai, sumanūs pramonininkai ar prekybininkai. Dalis gal tebėra tik paprasti laukų ar fabrikų darbininkai. Ir jiems savo darbo teise ir socialinio teisingumo nurodymais pasinaudoti reikia sudaryti galimybes.

Ir vėl iškyla socialinio teisingumo klausimas, kaip rūpestis savo artimu, savo kaimynu, — paskiru žmogumi ar tauta, — kad jis išmokyti pasinaudoti žemės turtais, kad jis sugebėtų bendromis pastangomis kurti žmonišką gyvenimą. Tai valstybių, tarptautinių institucijų pareiga ne tik dalintis turtais, bet ir technika, technologija, mokslu ir patirtimi — padėti kurti gyvenimą tokiose sąlygose, kokias jie turi ir kokiose gyvena. Tik tada „teisė į darbą“ nebūs tušti žodžiai ir pažadai, bet tikras socialinio teisingumo sprendimas.

Socialinis teisingumas apima ne tik dirbančius ir turinčius teisę savo darbui kurti ateitį. Jis apima ir žmonių gyvenimus nelaimės atvejais, ligoje, senatvėje. Nuo popiežiaus Leono XIII-jo iki Jono Pauliaus II Bažnyčia enciklikomis ir dekretais primena žmogaus asmens vertę, jo paskirtį žemėje, jo teises ir pareigas, nurodymą krikščioniškus dėsnius, kuriuos valdžioms ir eliniams piliečiams reikia tik vykdyti. Tai žino ir daugelio demokratinių santvarkos valstybininkų.

Bet žinojimo neužtenka. Reikia tai vykdyti, nes valstybės vyriausybė nėra pati sau, o valstybės tarnaitė, piliečių saugotoja ir aprūpintoja, tvarkanti ir žmonių saugumo sargybą. Kai egoistiniai sumetimais piliečiai paliekami šalia valstybės globos, ypač tie, kurie be socialinės globos negali išsilaikyti, tai sugriauinama laisvė, taika, ramybė, nukreipiamas bloga linkme pačios valstybės vairo. Tai lengva pastebėti ten, kur valdo komunistinė ar kitokia diktatūra, vieno ar kelių tirnų tvarkoma.

Nekalbame čia apie socialinę Amerikos globą, kuri jau daugiau kaip keturiasdešimt metų geriau ar blogiau tvarkoma, bet jau turi savo tradicijas ir savus įstatymus. Socialinė drauda čia nėra pašalpa ar labdara, bet ligoje ir senatvėje tik savo sutauptų ir valstybės specialioms institucijoms patiktų santaupų atsiėmimas. Socialinės draudos mokestis, suplaukę ir specialius fondus, neša valstybei procentus, o piliečiams garantuoja pragyvenimą senatvėje ar ligoje arba sulaukus pensininko amžiaus. Ir nepaisant geriausių norų, bet kokia jiems padaryta skriauda būtų nusikaltimas prieš krikščioniškus dėsnius — prieš socialinį teisingumą ir prieš pagarbą asmens vertei ir jo kūrybingam darbui.

Suprantamas turi būti kiekvienam bet koks pasikėsimas ir socialinio teisingumo savoje aplinkoje. Bet tas klausimas negali būti išskirtas iš tarptautinės pagalbos, sprendžiant socialinį teisingumą ir dalinant savomis gėrybėmis su tais, kurie apie socialinį bendravimą, juo labiau apie socialinį teisingumą mažai ką žino. Mūsų kaimynai taip pat turi teisę laukti visuotinio socialinio gyvenimo supratimo.

P. G.

BLOGAI SU SOVIETŲ DERLIUM

Bėda metama gamtos sąlygomis

Padangų satelitai naudojami ne vien kariniams tikslams. Jų padarytos nuotraukos ypač leidžia spręsti ir apie šio ar kito krašto derlių, vadinasi ir ūkinei informacijai. Amerikos specialistai, analizuodami tokias nuotraukas, su labai mažomis paklaidomis tiksliai apskaičiuoja Sovietų Sąjungos derlių jau eilę metų. Apskaičiavimai daug artiau tiesios, nei pačių sovietų teigimai. Pastebėta, kad Amerikoje reziduoją sovietų laikraštinių labai domisi tais apskaičiavimais apie savo pačių kraštą ir daugiau pasitiki negu Kremliaus pasigyrimais.

Ką pranešauja ir kas žino ma apie šiuos sovietų derlius? Bendra išvada — blogai. Tam yra dvi priežastys — gamtos sąlygos ir organizacija. Jei gamtos jėgos žmogui sunkiai įveikiamos, tai sovietų sistemoje sukoordinuoti organizacija dar sunkiau. 1981 metų grūdų derlius bus nedidesnis kaip 185 milijonai metrinių tonų, tuo tarpu, kai buvo užplanuota ir skelbta 236 mil. tonų, vadinasi 21,6% mažesnis. Derlius bus net mažesnis nei buvo pernai — 189,2 mil. tonų, bet kiek didesnis nei 1979, kai produkcija tesiekė 179,2 mil. t.

Sekant sovietų spaudą, matyti, kad tenai rengiama opinija apsiprasti su duonos trūkumu. Kaip visada, šiemet kolchozininkai dar labiau raginami „surinkti iki paskutinio grūdą“. Paskui raginami stebėti oro atmainas, ir vos tik pradžiūsta, skubėti nupjauti,

tuoj jaus gabenti, kulti. Nesvarbu, ar tai darbo diena, ar kokio komunistinio didžiojo gimtadienio šventė; nesvarbu, diena ar naktis. Todėl pastebėta, kad daugumoj vietų tenka dirbti ištisas 24 valandas be poilsio.

Toj pačioj spaudoj galima pastebėti ir kuriozų. „Pravda“ neseniai rašė, kad rusai ir kiti tos imperijos gyventojai „per daug valgo duonos“. Mažiau valgydami būtų sveikesni, sumažintų svorį, o tuo pačiu ir darbtumas pakiltų. Aišku, čia ne sveikatos reikalais kalba partijos organas, bet diktuoja nelinksmas padėtis. Kitas laikraštis „Večernaja Moskva“ (Vakarinė Maskva) įspėja skaitytojus, kad jei kas valgo duoną, ir turi suvalgyti iki paskutinio trupinėlio, nepalikti nei gyvuliams, žiūrėti, kad ji nesugestų ir t.t. „Nedovanojama, matant, kaip neatsakant, kaip kaimo žmonės išmeta duonos gabalus“, barasi laikraštis.

Neabejotinai gamta irgi prisideda prie sovietų bėdų. Tie, kuriems teko pamatyti kolchozų ir sovchozų kviečių ar kukurūzų laukus, pripažįsta, kad labiausiai skurdžiai atrodo. Vasara miestiečiams buvo gera, daug saulės, galėjo kaitintis, bet kolchozuose dirvonai sudžiūvo. Ilyg tyčia, kai atėjo jėgų nuėmimo metas, prapliupo lietus. Veik be perstojo lyja. Ko nesunaikino sausra, pribagia liūties. Kai pasitaiko giedresnė diena, ir laukus suvaromi ne vien kolchozo dideli ir maži,

bet ir miesto valdininkai, moksleiviai, net darbininkai nutraukiami nuo tiesioginio darbo. Tik visa bėda, kad tada pritrūksta mašinų, sunkvežimių, o jei ir netrūksta, tai tos mechanizuotos priemonės labai nelauki sugenda.

Nežiūrint gigantiškų užmojų viską mechanizuoti, ypač ūkininkavimą, tolimuose užkampiuose dirbama dar labai primityviai. „Time“ neseniai rašė, kad turistai yra pastebėję moteris, kurios išskultus grūdus veduoja vėjo pagalba — medinėm mentėm pasemia sauja grūdų ir juos paberia ir aukštį, šonu į vėją. Vėjas tokiu būdu pelus nuneša toliau, grūdai krinta čia pat žemėn. Lygiai taip darydavo ir prieš du šimtus metų. Vienas kurnietis pasakojo kad teko važiuoti nepagrindiniais keliais per Gudiją, kur matė kulant ir spragilais. Taip, kaip senais laikais. Ir tai buvo ne kolchozininko sklypelio derlius, bet paties kolchozo pasėliai. Jis pasiteiravo, kodėl taip kuliama, ir jam atsakė: visos kuliamosios mašinos sugedo tada, kada jų labiausiai reikia.

Tos bėdos dėl blogos administracijos. Bet yra ir dėl piktos valios arba vagystių. Turistams teko matyti, kai kombainas važiuoja laukais, pjauna ir kulia, o sunkvežimis, sekdamas iš paskos, „nėspėja“, ir daugybę grūdų iš kombaino nubyra ant dirvos. Kaip juos paskui surinksi? Vagystės — būtiną praktiką sovietinėj sistemoj. Vietinėj

Dainavos stovykloje, kurios 25-rių metų gyvavimo sukaktį, minėjo Dainavos spalio 17 d., susirinkę vadovai ir administracija. Iš kairės: V. Vaitiekūnas, dr. P. Kisieliū, kun. V. Rimšelis, dr. A. Damašis, dr. A. Šaulienė, kun. V. Dabušis, NN, dr. J. Pikūnas, B. Polikaitis ir dr. V. Šaulys.

Nuotr. J. Urbono

ATOLAS — KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

78

— Kodėl? — prašnabzdėjo Vinco prisipažinimo sukrėsta Vanda.

Vincas norėjo pasakyti, kad, sužinojęs apie Vilbenos nelaimę, Feliksas nuo jos nusigrįžo. Šito pasakytį jis nepajėgė. Jis pakartojo: — Aš žinau. Feliksas neuteiks jai laimės.

— O jās?

— To aš negaliu žinoti. Tikėkite manim, to aš nežinau. Aš tik tenorių pasakyti jai, kad myliu ją. Aš tik turiu truputį vilties, kad ji priims mano prisipažinimą. Aš noriu tuo tikėti. Ir... viskas.

— Visa tai įdomu, — pasakė Vanda, — ir kažin kaip vaikiška. Bet dabar Vilbena labai silpna. Ji ištiesė ranką, sugavo Vinco pirštus, suspaudė ir pasakė: — Šiandien Vilbena galvojo nusizudyti migdomaisiais vaistais. Slaugės apdairumas išgelbėjo ją nuo amžino miego.

Plačiose Vandos akyse sužvilgo ašaros, kaip potvynio vanduo tvindomose mėlynoje pievoje. — Šiurį ji būtų mirusi, — ji baigė sakini.

— Turiu ją matyti, — pakartojo Vincas. — Aš jai pasakysiu, kad verta gyventi. Aš jai pasakysiu, mylėsiu tave kaip atsidavęs šuo. Gal taip negražu, bet taip yra.

— Žinokite, — pasakė Vanda, — kad narkozės būklėje Vilbena šnabzdėjo. Ką? Ji šnabzdėjo: „Kur Feliksas?“. Slaugės neapratė. Aš stovėjau pasilenkęs prie jos lūpų. Girdėjau. Vincas pakilo iš vietos. Dabar jam viskas paaiš-

kėjo: jo padėtis beviltiška. Iš Vilbenos pasamones išsiveržęs šauksmas — jo laimės ešafotas!

— Tai nieko nereikia, — jis pasakė, virpančiomis rankomis atsiremęs į stalą. — Tai buvo Feliksas, dabar būsiu aš. Aš turiu žodžių, kurie ją įtikins.

— Vincas, Vincas, — pasakė Vanda, — aš su sveiku sutinku, bet aš žinau, meilės keliai neįtikimi, kaip vėjo kryptys paros bėgyje.

— Ačiū jums už mano žodžių supratimą, — pasakė Vincas.

Jis pasijuto suplastas, nes ši vyresnio amžiaus Vandos giminaitė nepasidavė iš jo išsakyti. Vilčių jis neturėjo, bet vilčių jis dabar nebeieškojo: reikia būti fatalistu. Fatalizmas, ruletė, akla laimė: gyvenimo pamatai.

Pirmą kartą jis matė Vandą, o jau pasitiki ją. Juk ji myli Vilbeną motiniškai. Indais žvangancios kafeterijos ruime jis ryžosi pasakyti daugiau.

— Kada aš buvau tikras, kad Vilbena atiteks Feliksui, aš nusistatiau eiti į vienuolyną. Kur nors toli, Burmoje, Sumatroje mano misija. Apie tai sakiau draugams. Jie laikė mane keistuoliu. Jie nežinojo, kad savo gyvenimą aš derinau su Vilbenos laime. Kad tik ji, kad tik ji. Su jumis kalbu, ir man lengviau. Jūs mane suprantate.

— Suprantu, — skaudžiai atsakė Vanda. Sekundę vėliau ji pakartojo aforizmą, kurį matyt, ji mėgo: „Meilės keliai neįtikimi, kaip vėjo kryptys paros bėgyje“.

Vincas pasijuto kažin kaip iškilmingai, gal taip jaučiasi žmonės praklinios apeigos išvakarėse? Gal taip jaučiasi seminaristai kunigystės šventimų suteikimo išvakarėse?

Vilbenos bandymas nusizudyti pakėlė jos atvaizdą į neribotas aukštybes, nelyginant tai jos gyvos pasikėlimas į dangų.

spaudoj, kurios neleidžiama išvežti, bet kuri pasiekiamas Maskvoj reziduojantiems Vakarų laikraštiniams, dažnai tenka skaityti, kad tokiame ir tokiame kolchoze buvo praktikuojama vežant išskultų grūdų dalį pakelėj, nežymioj vietoj, išpilti, o paskui naktį susemti ir sunaudoti savo sklype šeriami karvei, ožkai ar vištoms. Ypač taip dažnai daroma, kai tenka skubos keliu derlių imti naktimis. Nemaža tokių vagystių išaiškinama, bet daug daugiau neišaiškinta lieka. Nieko nepadaudai nei gausūs milicijos daliniai, kurie saugo grūdų nuėmimą ir vežiojimą į sandėlius. Juo blogiau, kad vogtomis gėrybėmis dažnai dalinasi ir tie, kurie skirti saugoti. Vakarų stebėtojai apskaičiuoja, kad dėl blogos organizacijos, mašinų trūkumo, jų gedimo, darbo neefektingumo ir vagystių į sandėlius patenka apie 40 procentų grūdų mažiau negu turėtų būti. Tai stulbinanti statistika. Visai kas kita būtų, jei nebūtų laikomasi idiotiškos, neprotingos, atsilikusios kolchozų sistemos, jei būtų laisvas ūkininkavimas, jei kiekvienas dirbantis savo žemėje sau ir dirbtų. Bet kas tada?

Carų laikais nebuvo mašinų, visi dirbo rankomis ir arkiais, bet nebuvo kolchozų, ir Rusijoje duonos netrūko. Javai būdavo net eksportuojami. Eksportavo grūdus dar ir Stalinas, nusukdamas nuo kolchozininkų. Milijonai, ypač ukrainiečių, mirė badu, bet jam buvo nesvarbu. Svarbu buvo išlaikyti gerą vardą, klaidinti laisvajai pasauli, kad jo sistema duoda stebėtinai daug ūkinių derlių imti naktimis. Antra — Stalinui reikėjo ir užsienio valiutos. Savo pramonės gaminiams sužavėti pasaulio negalėjo, liko tik žemės ūkio produktai. Brežnevas vis tik ne Stalinas, savo bėdų neslepia ir priverstas grūdų pirkti iš niekinamų „supuvusių kapitalistų“, vien šiais metais reikės apie 40 mil. tonų. Amerika buvo paskelbusi boikotą po sovietų invazijos į Afganistaną, bet nesulaukė solidarumo iš kitų kraštų, kurie ta proga pasinaudojo savo eksportą į Rusiją net padidino, pvz., Argentina. Nukentėjo tik Amerikos ūkininkai, neturėdami kur dėti grūdų perteklius. Kuriozas: vien kencia dėl pertekliaus, kiti dėl trūkumo. Č.G.

Traukinys, vadinamas Berliner

Kasdien iš Helmstedto (Vakarų Vokietijoje), kuris yra apie 60 mylių į rytus nuo Hannoverio, išeina britų karinis traukinys. Jo galutinė paskirtis yra Charlotenburgo stotis Vakarų Berlyne. Tą patį dieną jis ir grįžta. Šitaip vyksta nuo 1948 metų. Pasitaiko, kad jis bilda tuščias, bet neleisti jo į kelionę reikėtų nepasinaudoti anuo senu susitarimu — blogas tai būtų precedentas.

Puikus tai, sako, traukinys. Juo naudojasi kariuomenė ir retas civilis, kuris gauna leidimą iš britų karinės vadovybės Berlyne. Pravažiuoti reikia Rytų Vokietijos koridorium pro dalį Prūsijos. Bet kuo jis žinomas — tai dideliu punktualumu. Rytų Vokietijos gyventojai tose vietose, pro kur jis pravažiuoja, sako, pagal jį nusistato savo laikrodžius: kai jis pravažiuoja, tai jie žino tikslų laiką. Per 33 metus kelionė buvo sutrūkdyta tik 1980 m. rugpjūčio 30 d., kai streikavo Rytų Vokietijos geležinkeliai. Kartą jau šiais metais traukinys negalėjo laiku pasiekti Berlyno dėl rusų kariuomenės judėjimo geležinkeliais.

Pravažiuojant Rytų Vokietiją, matyti tankų parkas Kirchmoeseryje ir netoliese

tankų pratimams skirtas plotas. Pravažiuojama pro politiniams kaliniams skirtą kalėjimą Magdeburge.

O traukinio dokumentus sovietiniai valdininkai tikrina Marienborne, pasienyje. Tikrina tik dokumentus, nes į vagonus neleidžiami nei rusai, nei rytiniai vokiečiai. Vagonai būna užplombuoti. Visą traukinio igulą sudaro šešetas žmonių, keturi jų — sargybiniai, ginkluoti automatais. Jeigu kas užpultų, šaudyti jie negalėtų ilgai, nes kiekvienas turi tik po dešimtį raudnų šovinių. Bet apguliną, jeigu per jėgą nebūtų veržiamasi vidun, ilgai galėtų išlaikyti. Vienas vagonas visada būna pilnas prigrūstas negendančio kariams skirto maisto atsargų, taip pat ir skyčių. Yra gultų ir praustuvų.

Ligi šiol keliavimas maisto kainos buvo vis tokios, kokios ir 1948 m. Dabar jos kai kuriems dalykams buvo pakeltos. Konjako norma dar ir dabar kainuoja 5 penus (10 centų), bet buteliukas sodos 10 p. (20 centų). Pietūs pukiame restorano vagonė apie 1.24 dol. Vyno Moselle Bernkastel butelis — 1.60 dol., Liebfraumilch — 1.38 dol. Kainų skirtumą sumoka Vakarų Vokietijos vyriausybė.

Maldingoj ekstatėj jis galėtų dabar parkristi ant žemės, klūpoti, ekti, kaip jos pereigima figūrėlė kyla aukštyn, aukštyn, kol jos balti rūbai susijungs su debesų stichija.

Vincas buvo laimingas — jis susitiko su Vanda. Jis sužinojo tiek daug. Tai kainai naujovių. Šito jis nepatyrė savo celės uždarume. Jis vėl galėjo pakelti išmetęs gvardikų puokštę. Jis įteiktų prabangią puokštę Vandai už jos gylų nuosirdų balsą, už pasitikėjimą, už pagūdą, už šiltas „rugai-gėliškas“ akis.

Indų žvangėjimas plačioj ir skardingoj patalpoj buvo kaip perkūnijos skardai ties laukais ir akiračiais. Moterys, jaunos ir nebejaunos, nuolatos ėjo pro jų staliukus. Moterys toliau sėdo, kėlėsi, varstė duris. Kartais nusijuokimų kaskados jungėsi su metalinių šaukštų ir šakučių dardesiu. Nepaprastos buvo aplinkybės, kurių fone Vincas atliko savo lemtingą išpažintį.

— Vincas Rikantas, Vincas Rikantas, — jis kartojo savo vardą ir pavardę, davęs Vandai savo telefono numerį. Jis kartojo „Vincas“, nes bijojo, kad Vanda sumaišys jį su broliu Feliksui.

Jis nuėjo.

Vandos veidas buvo sunkus, nuvytęs ir akys buvo ašaros. Ji galvojo, kad reikėjo taip mažo, kad ji, Vanda Širkaitė, vikri „Sadutės“ šokėja, būtų dabar Vinco Rikanto motina! Vandai buvo skaudu ir kartu praklinu. Koks nervingas, koks pasimetęs tas jos „sūnus“! Ir ji vėl sau kartojo: jeigu aš būčiau Vanda Rikantienė, jis, tas jaunas ir nuostabiai atviras vyras būtų mano sūnus.

Ji nuėjo prie stendo, gavo dar kavos, ir gėrė ją be grietinės, be cukraus.

Gyvenimo schema buvo visiškai aiški: reikia bėgti toliau, toliau...

(Bus daugiau)

Toronto liet. dramos teatro "Aitvaras" vaidinimo Clevelande pamatyti susirinko gausūs dramos mėgėjai; jų tarpe linksmai nusiteikusias seselės kazimierietės, skautininkė Nijolė Kersnauskaitė, inž. ir žmona Kersnauskai.

Nuotr. V. Bacevičiaus

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

LITERATŪROS VAKARAS TORONTE

Lietuvių dienos Kanadoje, lie-met minėtos jau 26-tą kartą, įvyko Toronte. Pirmoji pakopa i-tų "Dienų" šventė buvo literatūros vakaras, įvykęs spalio 9 d., 7 val. vak., Toronte West Park Collegiate erdvią salę, turinčią 600 vietų. Vakare dalyvavo rašytojai: Aušra Marija Jurašienė, Tomas Venclova, A. Landsbergis ir mūsų dailiosios literatūros kritikas dr. R. Šilbajoris. Salė buvo beveik pilna. Dalyvavusių buvo arti pusšio šimto. Programos pranešėja jauna visuomenininkė Aušra Karkienė supažindino ir su dviem programos atlikėjais — Jurašiene ir Šilbajoriu. Kitus du — Landsbergis ir Venclovą labai vaizdžiai apibūdino V. Šaltmirus. Rašytojai savo vykusiu pasirodymu gerai nuteikė vakaro dalyvius — torontiečius ir atvykusius iš aplinkinių lietuvių kolonijų, ypač daug jų buvo iš Hamiltono.

"TIK PUMPURELIAI"

Pirmoji pasirodė Aušra Marija Jurašienė. Ji pasisakė 12 metų dirbusi pavergtos Lietuvos grožinės literatūros leidykloje ir klausytojams papasakojo ano meto įspūdžių bei prisiminimų. Stebėtina, kaip griežtai ir preciziškai Sovietijoje tikrinami išleidžiami grožinės literatūros raštai, netgi nekalto turinio leidiniai atmetami arba labai smarkiai išbraukiami — "apvalomi" nuo prieštaraujančio elemento. Štai pavyzdys: vienas jaunas ir gabus autorius pateikęs leidyklai grožinės literatūros kūrinį apie jo motinos rankas. Jos buvusios reumatizuotos, išvargusios, nuo kasdieninių darbų ir vargu, suplešėjusios, suskilusios ir t. t.

Iš pradžių kūrinys buvęs praleistas ir netgi jo ištraukos skaitytos per radiją — TV, pasirodė spaudoje. Tačiau kiek vėliau viskas buvo atsaukta, uždrausta, nes, kaip gi čia, tarybiniam rojuje negi bus moteriškos tokios varganomis rankomis...

Tarybiniai redaktoriai visi būvę cenzoriai. Jie atidžiai tikrina kiekvieną leidinio puslapį ir uždeda savo aprobatą arba uždraudimą. Po to rankraštis einas į "Glavlitą".

Tai tik viena kita anų dienų prisiminimų nuotrauka, tai esantieji tik "pirmieji pumpureliai", visko ant greitųjų neįmanoma papasakoti, kaip skrupulingai yra budrios leidyklų ir cenzorų akys.

A. LANDSBERGIO NOVELĖ

Autorius perskaitė ilgą ir velė "Dainos gimimas". Novelė autorius nuotaikingai numezgta, humoru bei satyriškai įtarpais papuoštas kūrinys, pasakojas apie iš Vilniaus išleistą lietuvių saviveiklininkų grupę i Anglijos Valijoj ruoštą tarptautinį folklorinį festivalį.

DR. ŠILBAJORIS APIE TREMTIES NAMUS

Jis, būdamas lietuvių dailiosios literatūros kritikas, žino, jog mes nerimstame be savų (tėviškej paliktų) namų, nors turime ir tremtyje namus, todėl, labai gražiai suklusęs savo literatūrinę apybraižą apie dvasinius tremties namus (kaip galima juos išgyti, juose gyventi ir būti ramiems bei dvasiniam stipriems) ją atvežė mums ir perskaitė.

Dr. R. Šilbajoris citavo daugelio rašytojų ir poetų kūrinius, kaip B. Pūkelevičiūtės, M. Katelės, B. Brazdionio, K. Brazdūno, H. Radausko ir kt., nurodydamas, kiek juose širdgėlos, nerimasties ir nostalgijos jausmo, besilgint savo tikrųjų (tėviškės) namų ir vis nepriprantant prie (nors ir savų) tremties namų. Kalbėjo jis ir apie Škėmos kūrinių "Baltoji drobė", kur, norint atitraukti tremties namų savininkus nuo savo tikrųjų tėvynės namų, mėginama apistatyti netgi puspročiai personažais, kuriems gal ir vistiek: savi namai tėviškej, ar tremties namai...

POETAS, NEMĖGSTAS POEZIJOS

Pagaliau, atėjo eilė Venclovai. Jis, bent pradžioj, kalbėjo proziškai ir papildė Šilbajorio mintis apie "Tremties namus". Jis mintimis nuslinko į laikotarpį tėviškėje, kai pradėjo ruošti ir užsienį, nors nežinodamas ar jį išleis. Esą ji nuo išvykimo mėginęs atkalbėti vienas draugas. Jam sakęs: "Ar esi tikras, kad tavęs neužguls nostalgijos jausmai, o jeigu užguls, ar tikrai pakelsi juos?"

Pradžioje jo jausma ir draugų įtaigota baimė dėl išvykimo iš tėvynės jį gsdinti, bet vėliau jis susigvenęs su užsibrėžtu planu, liovėsi bijojęs. O kai nusikratoma baimės, tiek paskiras indidivas, ar net visa tauta, daug ko gero pasiekianti. Kaip pavyzdį minėjo Lenkiją.

Pagaliau kalbėtojas priartėjo prie poezijos sakymas: "Jūs, prašėte, kad paskaityčiau savo poezijos. Bet proza, ne poezija, yra man daugiau prie širdies". Jis jau ketveri metai dirbęs prozos, ne poezijos srityje. Dirbas mokslinėj slavistikos srityje ir tas darbas jam pagelbėjęs nebūti tėvynės nostalgijos užgožtam. Jis perskaitė du lenkų poeto Baran-

čko lietuvių kalbon išverstus eilėraščius ir du savuosius: vieną sukurta dar prieš 20 metų (Vengrijos sukilimo metu) ir vieną iš to meto, kai ruošėsi išvykti į užsienį ir dar nežinojo, bus išleistas, ar ne?.

Deja, T. Venclova buvo gana vidutiniškas savo poezijos recituotojas. Jis ją skaitė monotoniškai, raudančia dikcija taip, kad klausytojai net negalėjo suprasti, apie ką eilėraštyje kalbama...

LIETUVIŲ PAMALDOS KATEDROJE

Dar tebevykstant 26-tosioms Kanados lietuvių dienoms, sekmadienį, spalio 11 d., 2:30 v. p.p. katalikams lietuviškos pamaldos įvyko Šv. Mykolo katedroj, Bond Str. Milžiniška katedra buvo pilna maldininkų. Lietuviams evangelikams pamaldos įvyko St. Andrews Latvian Lutheran bažnyčioje, Jarvis and Carleton gatvių kampe.

Katalikų pamaldose katedroje dalyvavo ir pamokslą pasakė Šv. Tėvo atstovas Kanadai arkivyskupas A. Palmas. Šv. Mišias aukoj Kanados Lietuvių Kunigų vienybės v-bos pirmininkas kun. Augustinas Simanavičius, OFM.

Koncelebravo visi šventėje dalyvavę Kanados lietuviai kunigai ir klierikai. Mišių metu giedojo kvartetas, kurį sudarė solistai R. Rožaitis, J. Sriubskienė, A. Simanavičius ir D. Viskontienė. Gražiai pasireiškė ir chorai — Lietuvių Kankinių parapijos, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus ir Priskėlimo parapijos, vadovaujamas sol. V. Verikaitis. Abiejų parapijų jungtiniam chorui dirigavo sol. V. Verikaitis. Vargonais akomponavo muz. J. Govedas.

Prieš procesiją jungtinis choras atliko J. Dambausko "Maldą už Tėvynę". Gi procesijos metu — kai vėliau ir kunigai ėjo prie altoriaus — kvartetas giedojo O'Connell'io "Juravit, juravit Dominus".

Kunigams atėjus prie altoriaus visi pamaldų dalyviai sugiedojo du posmelius "Pulkim ant kelių". Skaitymus, tikinčiųjų maldas ir aukų procesijos maldas atliko Vatikano Ordino "Pro Ecclesia et Pontifice" kavalierius PLB Garbės teismo pirmininkas dr. J. Sungaila ir dr. O. Gustainienė, KKK Moterų centro v-bos pirmininkė, neseniai Popiežiaus Pauliaus II atžymėta "Bene Merenti" medaliu. Taip pat — V. Bireta, Kanados Lietuvių Katalikų centro v-bos pirmininkas ir L. Beržinytė, Kanados Lietuvių Jaunimo sąjungos v-bos pirmininkas.

Auką nešė Lietuvos gen. konsulas Kanadai dr. J. Zmuidzinaitis ir Jaunimo sąjungos Tarybos nariai iš įvairių plačiosios Kanados vietovių.

Aukojimo metu jungtinis choras giedojo "Šventas Dieve, tautų įkūrėjau" (St. Gailevičiaus).

Šv. Mišioms baigiantis, adv. J. Kuraitė, Kanados Lietuvių B-nės centro v-bos pirmininkė ir du vaikučiai išeikė dovaną Nuncijui. Po Nuncijaus palaiminimo buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Procesijai išeinant — Č. Sasnausko "Apsaugok, Aukščiausias".

Pranys Alšėnas

Kaip keleivio klotis jūroje pareina nuo kylančių ten audrų, taip mūsų tautos roma nuo kitų tautų sukuriamo gyvenimo.

Antanas Smetona

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NORKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagelidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėliu 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629
Tel. 925-2787

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos ir Stoties WLYN, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausių pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdutes pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznis reikalais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuovę, 502 E Broadway, So. Boston, Mass. 02127 Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti didelių pasirinkimų lietuviškų knygų.

Cultural Wellsprings of Folktales, by V. Bagdanavičius. \$6.00
A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. \$8.00
Crosses, by V. Ramonas. \$4.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. \$2.00
The Brothers Domeika, by L. Dovydenas. \$6.00
Vytautas the Great, Duke of Lithuania, by J. Končius. \$2.00
History of Lithuania, by J. Končius. \$3.00
House Upon the Sand, by J. Gliada. \$4.00
With Liberty and Justice, by P. Leonas. \$5.00
The War Against God in Lithuania, by J. Savasis. \$2.00
Sin At Easter, by Vaižgantas. \$5.95
The Forest of Anykščiai, by A. Baranaukas. \$4.00
200,000,000 and Lithuania, by A. Gustaitis. \$1.50
We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00
ONA, by V. T. Belajus. \$5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliada. \$5.00
Selected Post-War Lithuanian Poetry, selected and translated by J. Zdanyus. \$12.00
Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, by I. Seinius. \$5.00
Perfection by Exile, 14 Contemporary Lithuanian Writers, by Rimvydas Šilbajoris. \$8.50
The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. A Report for 72, 73, 74, 75, 76, 77. Each book \$4.00.
Popular Lithuanian Recipes. Compiled and edited by Josephine J. Dauzvardis. —\$4.75
Puzinas. Color monography, album. \$25.00
A Color Odyssey — A. Galdikas. \$16.00
The Catholic Church Dissent and Nationality in Soviet Lithuania, by V. S. Vardys. \$15.00
AMBER, The Golden Gem of the Ages, by Patty C. Rice, Ph. D. \$27.00

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA, by Thomas Remeikis — 15.00
The Ordeal of Assad Pasha. A story by Ignas Seinius. \$2.00
Herdman & Linden Tree, by Vincas Krėvė. \$3.95
Regions of No Admittance, by Danguole Sealey. \$4.00
Lithuanian National Costumes, by Antanas and Anastasia Tamošaitis. Lithuanian Folk Institute. \$26.00
The Golden Steed. Seven Baltic plays. Edited by Alfred Straumanis. \$16.50
Under the Sword of Damocles, A novel by Anatole Kairys. \$10.00

The Voice of Freedom, by Mantas Aukštuolis. The voice outside the iron curtain. \$4.00
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Knygų užsakytas moka pašto ir įpakavimo išlaidas. III gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 6%.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, IL 60632, tel. 927-5890

NORI PIRKTI

Ieškau pirkti naudotus moteriškus tautinius rūbus "small" arba "medium" dydžio. skambinti po 7 p.m. 476-3009.

REAL ESTATE

Lot nr. 71st & California with 2-car brick gar. (one end of gar. converted into living quarters. Tel. 599-1084

Dutchman Contractors

Established 1959

ROOFMAKING AND GEN'L

HOME REPAIRS

Call anytime for estimates

Jim Hammer

Tel. 593-3287

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvičimai, pildomi PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitokios blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2787

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaikuojame visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apraudo.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėti už apdraudimą nuo ugnies ir automobilio pas mus

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

HELP WANTED — MALE & FEMALE

SERVICE REPRESENTATIVE

Reikalingas malonus, suprantantis ir užjaučiantis asmuo klientų reikalavimams. Idealias darbo sąlygos. Geras pradinis atlyginimas ir visi priedai įskaitant Blue Cross - Blue Shield, Hospitalization, Major Medical, Dental program. Gyvybės draugimas, pensija bei užkandžiai — viską apmoką darbdavys. Pagelidaujamas raštinės darbo

ISIGYKITE LIETUVISKAS VELIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevesuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už pristatymą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekanti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lum autovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

KUR BEGA ŠESUPE

Vytalis Matulaitis

Lietuvos geografijos pratimai paruošti lietuvių mokyklų aukštesniems skyriams. Pratimus parenka mokytojai pagal reikalingą temą. Pratimai tinkami naudoti ir nelankantiems lietuviškų mokyklų.

Išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Didelio formato. Kainos su pristatymu \$3.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems pasiakaiti.

Kreipkitės į Mr. Quinn, tel. 378-7573

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINĖS

4401 West 111th Street

Chicago, Illinois

"MARGUČIUI" 50 METŲ

"Margutis" negali senti, jis ne-
sens, nors po dešimtmecio šves-
šešiasdešimt sukaktį, o po pen-
kiasdešimt metų — šimtmetį.
Pasikeisdami rikiuosius vedėjai,
pranešėjai bei bendradarbiai,
klausytojai atiduos savo metų
tarnybą, bet "Margučio" pilis
stovės, kol bus gyva lietuviška
dvasia.

Antano Vanagaičio sukurta
"Margučio" "imperija" (taip jis
ją vadino) kūrėsi kaip ir visos
imperijos. Pirmiausiai jis "pasi-
kelbė vadu" ir 1928 metų balan-
džio 1 d. išleido išakymą — pir-
majį "Margučio" žurnalo nume-
rį. Kad lietuviškos dvasios kariai
paklustų jo "imperijai", jis rašė:
"Margutis" — margintas Velykų
kiaušinis, "Margutis" — Lietu-
vos velykaitis, "Margutis" —
linksmas laikraštukas, "Margu-
tis" — svečias meilutis, "Margu-
tis" — juoko draugutis, "Margu-
tis" — dainų dainutis, "Margu-
tis" — šnekutis, pleputis.

Lietuviai, seni ir jauni, visoje
Amerikoje grobėte "Margučio"
žurnalą, juo domėjosi jį skaite.

Antanas Vanagaitis, keturis
metus vadovavęs "Margučio" žur-
nalą, juo domėjosi jį skaite.
Antanas Vanagaitis, keturis
metus vadovavęs "Margučio" žur-
nalą, juo domėjosi jį skaite.

Su "Margučiu" vėl užmezgiau
ryšius tuoj po karo, kai tik susi-
pažinau su vienu Amerikos kariu
lietuviu, kuris gaudavo "Margu-
tį", "Dirvą", "Vienybę" ir sutiko
persiųsti mano laiškus.

Pradėjęs rašyti Vokietijoje ei-
nančiame savaitraštyje "Mūsų
krašte" savo kelinę išpužius.

Tiek "Margučio" žurnalas, tiek
radio programa nuo pat įsikūri-
mo, plačiai informavo apie gyve-
nimą Lietuvoje ir palaikė su ja ar-
timus ryšius. A. Vanagaitis su-
darė būrį talkininkų — bendra-
darbių, kurie siuntė "Margučiu"
įvairią medžiagą. Taip užsimėgė
ir mano ryšiai su tos garso-
sios "imperijos" vadovu Antanu
Vanagaičiu. Dar būdamas moky-
tojų seminarijos mokiniu, su lai-
ku iš jo gavau ir žalią popierėlį.
Nunešęs jį į banką iškeisti taip
tėškiau ant stalo, lyg mano kiše-
nėje dar būtų jų keli tūkstančiai.
Toks tai buvo išdidumas.

Pradėjęs dirbti žurnalistinį dar-
bą, kartą dalyvavau Lietuvos au-
tomobilistų klubo suvažiavime.
Pietų metų solistas Kipras Petras
kas pasakojo apie savo draugystę

Tiek "Margučio" žurnalas, tiek
radio programa nuo pat įsikūri-
mo, plačiai informavo apie gyve-
nimą Lietuvoje ir palaikė su ja ar-
timus ryšius. A. Vanagaitis su-
darė būrį talkininkų — bendra-
darbių, kurie siuntė "Margučiu"
įvairią medžiagą. Taip užsimėgė
ir mano ryšiai su tos garso-
sios "imperijos" vadovu Antanu
Vanagaičiu. Dar būdamas moky-
tojų seminarijos mokiniu, su lai-
ku iš jo gavau ir žalią popierėlį.
Nunešęs jį į banką iškeisti taip
tėškiau ant stalo, lyg mano kiše-
nėje dar būtų jų keli tūkstančiai.
Toks tai buvo išdidumas.

Pradėjęs dirbti žurnalistinį dar-
bą, kartą dalyvavau Lietuvos au-
tomobilistų klubo suvažiavime.
Pietų metų solistas Kipras Petras
kas pasakojo apie savo draugystę

Tiek "Margučio" žurnalas, tiek
radio programa nuo pat įsikūri-
mo, plačiai informavo apie gyve-
nimą Lietuvoje ir palaikė su ja ar-
timus ryšius. A. Vanagaitis su-
darė būrį talkininkų — bendra-
darbių, kurie siuntė "Margučiu"
įvairią medžiagą. Taip užsimėgė
ir mano ryšiai su tos garso-
sios "imperijos" vadovu Antanu
Vanagaičiu. Dar būdamas moky-
tojų seminarijos mokiniu, su lai-
ku iš jo gavau ir žalią popierėlį.
Nunešęs jį į banką iškeisti taip
tėškiau ant stalo, lyg mano kiše-
nėje dar būtų jų keli tūkstančiai.
Toks tai buvo išdidumas.

Pradėjęs dirbti žurnalistinį dar-
bą, kartą dalyvavau Lietuvos au-
tomobilistų klubo suvažiavime.
Pietų metų solistas Kipras Petras
kas pasakojo apie savo draugystę

Tiek "Margučio" žurnalas, tiek
radio programa nuo pat įsikūri-
mo, plačiai informavo apie gyve-
nimą Lietuvoje ir palaikė su ja ar-
timus ryšius. A. Vanagaitis su-
darė būrį talkininkų — bendra-
darbių, kurie siuntė "Margučiu"
įvairią medžiagą. Taip užsimėgė
ir mano ryšiai su tos garso-
sios "imperijos" vadovu Antanu
Vanagaičiu. Dar būdamas moky-
tojų seminarijos mokiniu, su lai-
ku iš jo gavau ir žalią popierėlį.
Nunešęs jį į banką iškeisti taip
tėškiau ant stalo, lyg mano kiše-
nėje dar būtų jų keli tūkstančiai.
Toks tai buvo išdidumas.

Pradėjęs dirbti žurnalistinį dar-
bą, kartą dalyvavau Lietuvos au-
tomobilistų klubo suvažiavime.
Pietų metų solistas Kipras Petras
kas pasakojo apie savo draugystę

Tiek "Margučio" žurnalas, tiek
radio programa nuo pat įsikūri-
mo, plačiai informavo apie gyve-
nimą Lietuvoje ir palaikė su ja ar-
timus ryšius. A. Vanagaitis su-
darė būrį talkininkų — bendra-
darbių, kurie siuntė "Margučiu"
įvairią medžiagą. Taip užsimėgė
ir mano ryšiai su tos garso-
sios "imperijos" vadovu Antanu
Vanagaičiu. Dar būdamas moky-
tojų seminarijos mokiniu, su lai-
ku iš jo gavau ir žalią popierėlį.
Nunešęs jį į banką iškeisti taip
tėškiau ant stalo, lyg mano kiše-
nėje dar būtų jų keli tūkstančiai.
Toks tai buvo išdidumas.

"Grazioji Nemuno šalis", ėmiau
siųsti juos "Dirvai" ir "Margu-
čiui" apie jų tėviškę. Redaktoriai
atsilygindavo siuntiniais, kava ir
cigaretėmis. Liuviausi rūkyti me-
džių lapus ir dabar smilkiaus
"Cool" dūmais. Ir rašyti buvo ma-
loniau geriant kvapnią kavą ir rū-
kant cigaretę. Mes tada nežino-
jom, kad tai buvo nuodai.

1948 metų pavasarį atvykęs
Chicagą, tą patį vakarą su dide-
liu džiaugsmu išgirdau "Margu-
čio" radio programą. Sekantį ry-
tą nuskubėjau aplankyti "Mar-
guti". Radau Liliją Vanagaitienę,
vilkinčią gedulo drabužius. Anta-
nas Vanagaitis buvo miręs prieš
kelias dienas. Pasidarė nyku ir
graudu. Kitame kambaryje radau
P. Linkų, kuris redagavo "Mar-
gučio" žurnalą. Viename kampe
už spintų buvo Vanagaičio rašo-
masis stalas, knygoms, gaidoms
ir popierio lapais apkrautas. Ant
vieno pradeto rašyti lapo gulė
plunksnakotis. Kitoje sienos pu-
sėje kabėjo didelė nuotrauka, —
Vanagaitis prie mikrofono.

Dairaus po knygų lentynas, sto-
viniuoju, lyg laukdamas, kad prasi-
vertų durys ir su vėju dainuoda-
mas atžūtų Vanagaitis.

Birgija telefonas, varstosi du-
rys; vieni ateina, kiti išeina. Aky-
se ašaros, liūdesys, drebantys žo-
džiai. Visi reiškia našlei ir "Mar-
gutiui" užuojautą.

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

Redaktoriaus Linkus kviečia ra-
šyti "Margučio" žurnalui, Vana-
gaitienė prašo jai padėti ir kvie-
čia bendradarbiauti radio progra-
mose. Pažadau.

Po kurio laiko pradėjau pasa-
koti "Margutyje" savo kelinę išpu-
žius po Lietuvą, kuriuos pa-
vadinau "Grazioji Nemuno šalis".
Šios dalies programą pradėdavo-
me Antano Vanagaičio melodra-
ma, pritarant kanklėmis: "Yra ša-
lis, graži šalis"... Po antro sekma-
dienio programos, kitą šeštadienį
skambina "Margučio" pranešėjas
Kazys Deveikis ir prašo užsukti į

"Marguti". Jis man parodė iš klau-
sytojų gautus 73 laiškus. Vieni
dėkojo, prašė programą testuoti, o
kiti "Margučiu" idėję penkinę
ar kitoki žaliuką, prašė pasakoti
apie jų tėviškę.

Ir taip kas sekmadienį pirmą
valandą keliaudavau Lietuvos
laukais, keliais, lankydamas pilia-
kalnius, kaimus, miestelius, baž-
nytkaimius. Su "Margučiu" ben-
dradarbiau penkeris metus ir
dalyvavau per 200 programose.

Radio klausytojai, pasiilgę savo
gimtųjų laukų, prašė programą
testuoti. Pasikeitus darbo sąlygoms,
turėjau paimti ilgesnis atostogas,
nes pradėjus mokytojų, švie-
timo vadovybei reikalaujant moks-
lo kreditų, Illinois universitete tu-
rėjau išlaikyti vieną semestrą.

"Margučio" patalpas lenkė mi-
rusių procesijos, slinko Antano
Vanagaičio, Antano Olio, dr.

Broniaus Dirmeikio, Juozo Bačiū-
no, Kazio Deveikio, Lilijos Vana-
gaitienės, Algimanto Mackaus, dr.
Stepono Biežio karstai. Tai vis
"Margučio" "imperijos" didžiū-
nai.

Keitėsi vadovai, vedėjai, pra-
nešėjai, bendradarbiai, bet "Mar-
gutis" — vanagaitiškas šnekutis,
pleputis, dienžodis, dabar saky-
tumėme, petručiška mūsų gyve-
nimo dalis. Visa, kas gyva mūsų
visuomeniniame, kultūriniame
gyvenime, gyva ir "Margutyje".

Koks "Margutis" gimė, toks ir
yra. Jis tik puošėsi kitais madi-
nais drabužiais. Juokavo Antanas
Vanagaitis, jog jis nevairavo au-
tomobilio, nes negi "Margučio"
"imperijos imperatorius" sės prie
vairo. Nevairavo nei Kazys De-
veikis, adv. Antanas Lapinskas,
nevairuoja nei Petras Petrutis.
Mylėdami mes jį vežame.

Nesimeis P. Petrutis "Margučio"

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

amžinybės išėjus, jos dukteris GRAŽINĄ ŽUKAUSKIE-
NĘ, REGINĄ GRUBLIAUSKIENĘ, DANUTĘ SVIRS-
KIENĘ, sūnų JULIJŲ ir jų šeimas, giliai užjaučiame ir drau-
ge liūdi

ANTANAS MARTINKUS
EDVARDAS STANULIS

Brangiai mamytai

A. + A.

BRONISLAVAI ŠPAKEVIČIENEI

APYLINK MUS

× Anastazija Snarekienė, ilgametė Marijonų Bendradarbių apskrities pirmininkė, ir S. Kaukakis — sekretorė, bendradarbių ir geradarių dosnumu yra užprašytos įgyti naujus kopijiniai reikalingus liturginius drabužius. Taigi kaip tik čia tinka renginys, kuris bus lapkričio 8 d. viešnuolyno svetainėje. Prasidės 1 val. po pietų ir tikimasi, kad bus surinkta reikalinga parama.

× Ukrainiečiai Bismarko viešbuty Chicagoje sekmadienį šventė 40 m. sukaktį nuo Ukrainos nepriklausomybės atkūrimo. Kalbėjo jų pirmasis min. pirm. J. Stetko, kongresm. H. Hyde. Lietuvių vardu sveikinimo kalbą pasakė kun. J. Prunskis. Sveikino ukrainiečius bulgarai, gudai, estai, lenkai, kubiečiai, vietnamiečiai.

× Marijonų Bendradarbių lapkričio 8 d. 1 val. po pietų viešnuolyno patalpose (6336 So. Kilbourn Ave.) rengia tradicinę žaidimų popietę. Skyrų pirmininkės P. Tamošienė, L. Gedwill, M. Janavičienė, A. Skrebaitė, M. Pakelitis uoliai platina laimėjimų bilietus ir kviečia visus Marijonų bendradarbius, geradarius ir prijauniančius marijonų darbams kuo gausiau dalyvauti šiam renginyje.

× Dr. Arimas Lilevičius, atidžiai sekęs "Ateities" suaktyvinio kongreso eigą ir darbus, pažadėjo įvertinti kongresą ir padaryti reikiamas išvadas ši sekmadienį, spalio 25 d. įvykstantiems ateitininkų sėdėnėms susirinkime. Susirinkimas bus 12:30 val. tuoj po paskutinio pamaldų Jaunimo centro patalpose.

× Eleonora ir Juozas Katauskai, automobilių dalių pardavėjas savininkai, astovaudami Balzeko lietuvių kultūros muziejui, dalyvavo ukrainiečių nepriklausomybės šventės iškilmėse Bismarko viešbuty. J. Katauskas yra muziejaus viceprezidentas.

× Lietuvių Fondo Kredito kooperatyvas atidarys kiekvieną trečiadienį nuo 12 iki 6 val. vak. Liet. Fondo patalpose — tel. 925-6897. Sekmadienį Jaunimo centre nuo 10 iki 1 val. už einamas sąskaitas mokame 10%. Turime 30 dienų, vienu metu, ir "All Savers Certificate". Mokama aukščiausias fed. valdžios leidžiamas procentas. (pr.).

× Dr. Algirdas Maciūnas, amerikiečių ir mūsų visuomenėje plačiai žinomas chirurgas, Balso vajuos metu įteikė Balso Chicagoje apskr. 700 dolerių. Dr. Maciūnas kasmet stambiai aukta paremia lietuvių šalpa. Balso vadovybė varge esančių lietuvių vardu širdingai dėkoja mielam dr. A. Maciūnui už dosnią auką.

× Visi maloniai kviečiami į balių, Jūros dugne, š. m. spalio mėn. 31 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bus trumpa, linkama programa, šilta vakarienė, ir šokiai grojant A. Stelmoko orkestrui. Dėl rezervacijų, skambinti R. Kunstmanui 219-322-4062 arba A. Jonušui 430-1959. Bilietai gaunami ir Talman Delicatessen parduotuvėje. Rengia Prez. A. Smetonos Jūrų Budžių Igula. (pr.).

× Alice's Restorane, 4506 W. 63rd St., tel. 294-9495, kasdien gaunamas liet. maistas (cepelinai, koldūnai, baltadėliai, t.t.). Priimami užsakymai išsinešimui. Atkaras kasdien nuo 5:30 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadienį iki 2 val. popiet. Sekmadienį uždaryta. (ak.).

× Džukų Drangijos skelbtas konkursas dainai sukurti baigėsi spalio 1 d. Gauti 6 kūrinių: 1. O kas tį žydi — D. Paparcelis, 2. Ieškok Lietuvoj — M. Liepa, 3. Nemuno vingis — V. Šalna, 4. Šią naktį sapnavau Džukiją — Balandis, 5. Kur šiandien įėjai — V. Sadauskas, 6. Yra laimė šiam pasauliui — Krivų Krivaitis. Šiems kūriniams vertinti sudaryta komisija: S. Baras, A. Vasaitis ir J. Vaznelis.

× Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė sutiko dalyvauti ir turti žodį LKVS "Ramovės" Chicagoje skyrus 30-ties metų veiklos suaktyvinimui minėjęs spalio 31 d. 7 val. vak. Akademinė dalis šaulių namuose, o lapkričio 1 d. 10 val. ryto — pamaldos Jėzuitų koplyčioje.

× Dešimtoji lietuvių fotografų išieivijoje meniškių nuotraukų paroda atidaryta spalio 23 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro M. K. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Po atidarymo kavinėje vyks skaidrių vakaronė.

× Loretto Igoninė, vadovaujama Šv. Kazimiero seserų viešnuolijos, yra paskebusi kraujo aukojimo vaju, kuris bus lapkričio 11 d. nuo 10 val. r. iki 3:30 val. p. p. Igoninės penktame aukšte, Therapy skyriuje. Visi, kas gali dovanoti savo kraujo, kviečiami pranešti ses. M. Sharon tel. 626-4300, ext. 238.

× "Pertvarkytos Pasakėlės", antra dalis bus pristatyta per Lemonto Rudens balių. Tai linkama programa, sukurta ir suvaidinta Lemonto apylinkės jaunimo teatro. Rudens balius bus spalio 31 d., United Laborer's salėje, Westmont.

× Dr. K. Pautienis, Pompano Beach, Fla., atsiuntė 10 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Dėkojame.

× L. F. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje atsiuntė "Draugui" auką su laišku: "Dėkojame už teikiamą visokeriopą informaciją ir teigiamą Korp! Neo-Lithuania veiklos vertinimą, prisidedant prie leidimo išlaikyti mašinomis kulkia auką ir siunčiame 25 dol. čekį. Su geriausiais linkėjimais". Pasirašė Antanas Juodvalkis, išdėtininkas. Nuosirdžiai dėkojame už auką ir gražius žodžius.

× V. Lumbis, Garson, Ont., Kanada, mums rašo: "Vasarą praleisti atvykstu į Kanadą. Prašau pakeisti adresą, nes grįžtu į St. Petersburgą, Florida... Siunčiu 15 dol. paremti dienraštį... nuo širdies linkiu ir toliau būti geriausiu mūsų visų dienraščiu". Širdingas ačiū už paramą ir linkėjimus.

× Pranas Paulauskas, Wisconsin Wells, Wisc., pakeisdamas žiemai gyvenamą vietą, atsiuntė 5 dol. auką už adresą pakeitimą. P. Paulauskas vėl išvyko į Seminole, Fla., kur saulutė šiltesnė ir malonesnė. Ačiū už auką.

× Ignas Slabžinskas, St. Petersburg, Fla., anksčiau gyvenęs Chicagoje ir veikęs lietuviškos Knygos klubo išleistas knygas, pridėjo ir auką. Labai ačiū.

× J. Rutka, A. Koyelaitis, V. Raisys, atsiuntė po 3 dol. aukų. V. Nastopka — 2 dol. Ačiū.

× Slabekite registruotis į PLB rengiamą, vienos savaitės kelionę laivu — gruodžio mėn. 5 d. Ši lietuviška išvyka aplankys net 6 Karibų jūros salas. Linkama lietuvių grupė, šilta tropinė saulė — geriausias atostogos niūriū žiemos laikui... Registracija ir informacija iki š. m. spalio mėn. 1 dienos pas: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Avenue, Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787. (ak.).

Ligoninėje aukoja kraujo Darius. Girėno posto veteranai — vidury komand. Case Noga, direkt. John Paukštis ir pirm. Mary Tyszka. Nuotr. P. Maletos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių tautiniuose namuose spalio 17 d. vyko Amerikos Lietuvių Tarybos 41-mas suvažiavimas. Jį atidarė pirm. dr. K. Sidlauskas, pradžioje paprašydams atsistojimu pagerbti neseniai mirusį J. Skorubską ir kitus mirusius Altos narius. Invo-kaciją sukalbjo kun. J. Prunskis.

Suvažiavimą sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, Balso pirm. M. Rudienė, dr. K. Eringis, inž. A. Rudis, inž. E. Bartkus, M. Simkus, K. Povilaitis, V. Jokubaitis, A. Misiūnas, A. Abraitis, V. Žemaitis, dr. V. Dargis, L. Stukienė, M. Gudelis, E. Vengianskas, T. Kuzienė, kun. A. Trakis, St. Zadeikis, dr. J. Valaitis. Visi reikię pritarimą Altos darbams Lietuvos labui.

Raštu sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis, gen. kons. A. Simutis, gen. kons. J. Žmuidzinas, JAV LB pirm. V. Kutkus, Kat. federacijos pirm. dr. S. Kuprys, Krikšč. dem. — VI. Šoliūnas, Šaulių — K. Milkovaitis, istorikų — A. Rūgytė, VI. Išganaitis, kun. A. Stašys, dr. B. Paliokas, Palm Beach klubas ir kiti.

Pirm. dr. K. Sidlauskas painformavo apie Altos pastangas Madride, Washington, JAV kongrese, Valstybės ir Teisingumo departamentuose, ryšius su diplomatiniais atstovais, Vilku. Gen. sek. Gr. Lazauskas pranešė, kad Alta išleido knygą "Lithuania Must Be Free" — rinkinį kalbų JAV kongrese, ginant Lietuvos laisvę. Iš finansinio pranešimo paaiškėjo, kad

per apyskaitinius metus Alta turėjo pajamų 80,659 dol., išlaidų 77,505 dol. Dabar kasoje turi 54,468 dol. Kun. J. Prunskis painformavo, kad buvo per metus išleisti 27 biuleteniai, paskutinių metų pradėti leisti ir anglų kalba. Jis paruošė "Lithuania", 4-tą laidą, kurios išeis 30,000, paruošė knygėlę apie lietuvių skyrių Amerikos Balse, paruošė anglų ir lietuvių kalba įvadus į "Lithuania Must Be Free", dabar ruošia knygą apie bolševikų nužudytus šaulius.

Dr. J. Genys, Altos atstovas Washington, painformavo apie Jungtinio Pabaltiečių komiteto pastangas Washington, kontaktuojant valdžios žmones. Dr. J. Genys su amerikiečių delegacija lankėsi Japonijoje ir turėjo progos sosto įpėdinį painformuoti apie Lietuvą. Iš jo globėjai pranešė, kad Altos atskaitomybė tvarkoma tinkamai.

Suvažiavimą pirmininkavo Altos vicepirmininkai dr. J. Valaitis, T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. J. Jerome, dr. VI. Šimaitis.

Valdybos narių ir finansiniai pranešimai priimti vienbalsiai.

Pranešimus iš skyrių padarė D. Bučas (Chicago), R. Sakys (Detroitas), dr. Br. Motušienė (Cicero), A. Sukys (St. Petersburg), P. Maldeikis (Hot Springs), F. Masaitis (Los Angeles), A. Pautienis (Clevelandas), P. Šilas (Miami), dr. V. Balčiūnas (Kenosha), St. Surantas (Rockford), V. Kazemkalnis (Racine), J. Daugėla (Palm Beach, Fla.), Br. Spudienė (New Yorkas), K. Valeika (East Chicago).

I naują valdybą centrinių or-

ganizacijų paskirti: dr. J. Valaitis ir Pranevičius (socialdemokratų), T. Blinstrubas ir P. Bučas (tautininkų), Gr. Lazauskas ir dr. K. Sidlauskas (Sandraos), Pov. Dargis (SLA), dr. V. Šimaitis (Katal. Susivienijimas), A. Gabalienė (kat. mot. s-gos), dr. L. Kriaučiūnas (Vyčių), J. Lekas (Vilniaus krašto). Kai kurios organizacijos ir skyriai savo narius ir valdybą pranešė vėliau. Suvažiavimas pasiūlytus ir valdybą kandidatus patvirtino.

Suvažiavimas nusprendė pasveikinti prez. Reaganą už stiprų pasisakymą už žmogaus ir tautų teises ir prieš terorizmą pasaulyje, pasveikinti Valst. sek. Haig už ryžtingą politiką, pareikštas sveikinimas ryžtingai kovojantiems tėvynėje.

Nutarta pasveikinti kongreso narius, Madrido delegaciją, ginančius Lietuvos reikalus. Vyriausybė prašoma daryti pastangas išlaisvinti V. Skuodį. Sveikinami Lietuvos diplomatiniai ir konsulariniai atstovai. Dėkojama organizacijoms, kurios remia Altos laisvės kovą. Dėkojama už veiklą Altos nariams. Pareikštas susirūpinimas dėl lietuvių kalbos suvalkų mažėjimo.

Suvažiavimas praėjo rmta ir darbinga nuotaika. J. Pr.

GRAŽUS IR PRASMINGAS

MINEJIMAS

Mano geras prietelis ir kaimynas Vladas Rimavičius sulaukė 90 metų amžiaus. Ta proga vaikai, norėdami savo tėvelį pagerbti, surengė jam rugpjūčio 16 d. gražų minėjimą. Apie 12 val. Jėzuitų koplyčioje buvo atlaikytos padėkos Mišios. Mišias atnašavo ir pritaikytą pamokslą pasakė, buvęs Vokietijos stovyklos kapelionas. Po šv. Mišių visi buvom pakviesti į Ramūnės restorane suroštus pietus. Čia Vlado draugų, gerbėjų ir kaimynų prisirinko pilna salė, nes Vladas Rimavičius visą savo netrumpą gyvenimą visiems buvo malonus ir sugyvenamas žmogus.

Pietų metu vaikai, — Sofija Jėlionienė ir sūnus architektas Antanas Rimavičius padėjo tėveliui už auginimą, mokslinimą ir kartais už pelnytus dirbiukus. Duktė Sofija supažindino visus svečius, nes jų buvo net iš kelių valstybių. Sukaktuvininką sveikino jo krikšto sūnus Vytautas Janušonis ir daugelis kitų gerbėjų, kurių jis daug turėjo. Pabaigoje buvo įteikti prezidento Reagano sveikinimas ir popiežiaus Jono Pauliaus II-jo palaiminimas.

Toliau gražioje nuotaikoje pasivažiavę, pasikalbėję, prisiminę įvairius pergyvenimus. Po važiavimo išsikirstė, o kiti svečiai dar susimetę pas Jėlionienę pasižiūrėti Butėno rodomų skaidrių iš tautinių šokių šventės. Palinkėję suaktyvininkui Vladiui sulaukti dar 100 metų ir kitų suaktyvių, o jo miegliai žmonai Broniui linkime sveikatos o vaikams iš-tvermės globojant savo tėvelį.

Nuotr. J. Tamalicko

CHICAGOS ŽINIOS

ZUVO KETURI

Keturi žmonės užsimušė lėktuve, kuris spalio 13 d. nukrito netoli Graylake, apie 45 mylių į šiaurę nuo Chicago. Vyrai skrido į Kanadą medžioti. Žuvusieji iš Chicago apylinkių, 46-53 m. amžiaus, bankininkai, finansininkai, verslininkai. Lėktuvo dalys buvo išsiklaidžiusios per 50 pėdų.

NESAMDYS

Cook apskr. tarybos pirmininkas George Dunne nusprendė nesamdyti naujų tarnautojų, mažindamas išlaidas šiais biudžetiniais metais, kurie baigsis lapkričio 30 d.

ŽIAURI MOTERIS

Pietinėje Chicago daly gyvenanti Barbara Grace, 26 m., patraukta teismui už tai, kad primušė ir peiliu perdūrė savo 9 m. dukterį, uždarydama ją į drabužinę. Mergaitė sveiksta Vaikų ligoninėje. Mergaitę drabužinėje atrado jos močiutė. Ji turėjo žaizdas, sprandę ir krūtinėje, jos kairė ranka buvo nulaužta, išnerta iš peties, ant jos kaklo buvo apjuostas diržas. Kaimynai girdėjo mergaitės riksmą.

ZENITH I MISSOURI

Zenith radio bendrovė planuoja savo spalvotos televizijos gaminimo skyrių ateinančių metų pradžioje iškelti iš Chicago į Missouri valstiją.

KORĖJIEČIO TRAGEDIJA

Emigrantas iš Pietų Korėjos Byung Chang, 35 m., dirbdamas po 10-12 val. per dieną, per šešerius metus įsigijo dvi verslavietes Chicagoje. Nelaimė, antradienio popietėje jį krautu-vėje užpuolė keturi keliolikamečiai ir vienas jų nušovė. Tragedija vyko 1346 S. Halsted St., Chicagoje. Liko našė su dviem vaikais. Velionis už poros mėnesių jau būtų gavęs JAV pilietybę.

2,944 NAUJŲ DARBŲ

Chicago apylinkėse 1,256 bendrovės, norėdamos padėti apsirūpinti tarnybomis, pažadėjo šiemet sudaryti 2,944 naujas tarnybas.

PRIEŠ SNIEGĄ

Chicago sustiprino pasiruošimą gerai valyti sniegą iš gatvių. Be kitų dalykų, įgytas dieselinis lokomotyvas sniegui kasti. Jis kainavo 362,000 dol.

NUGALI PADEGEJUS

Per nepilnus dvejus metus Cook apskr. teismas nubaudė kalėjimu 56 padegėjus, o apylinkės teismas dar 8 padegėjus įkalino. Kova prieš padegėjus Chicagoje vedama sėkmingai.

MOKSLEIVIŲ BOIKOTAS

Protestuodami prieš žymų padaugėjimą į Bogan mokyklą nukreiptų juodųjų moksleivių, šioje mokykloje kiti moksleiviai pradėjo vienos dienos streiką. Streikavo 83% moksleivių. Neatėjo į pamokas 1400 moksleivių. Atėjo tik 280. Mokykla yra 3939 W. 79 St., Chicagoje.

KABELIO TELEVIZIJA

Numatoma, kad kabelio televizija, per kurią daugelis stočių perduoda savo programą ir kurią jau naudoja daugelis miestų, Chicagoje tegalės būti įvesta tik apie 1983 m.

PRIEŠ GAUJAS

Chicago merė J. Byrne ir policijos vadas Erzcek spalio 15 d. paskelbė, kad bus sudarytas specialus kovai su gaujomis policijos būrys. Jam vadovaus Joseph McCarthy, Wood gatvės policijos nuovados viršininkas, kuris bus paaugštintas į policijos vado padėjęjo postą. Šiam būriui priklausys apie 400 policijos tarnautojų.

NUKENTĖJO SCOTT

Buvęs Illinois prokuroras W. J. Scott už nusikaltimus mokesčių srity neteko teisės užimti advokatūra. Illinois aukščiausias teismas atėmė jam šią teisę, kol bus paskelbtas kitoks sprendimas.

NAMAI LOTERIJOJE

US Home bendrovė lapkričio mėnesį leis loterijon 8 brangius Westmont namus, rizikuodama turėti didelius nuostolius. Jei už 173,500 dol. vertės namą aukščiausias siūlymas būtų tik 30,000 dol., namai turės būti parduoti su nuostoliu. Ta bendrovė nori įrodyti, kad aukštos patikamos žmogų namų statybą ir jų įsigijimą.

UŽMUŠĖ LENKTYNĖSE

Chicagoje šeštadienį, spalio 17 d., gatvėje lenktynėse lenkiančio automobilio buvo suvažinėta 12 m. moksleivė Tewanja Mackey. Automobilis, pralėkęs raudoną šviesą, trenkė į mergaitę, dar jos lavoną nuvilko 150 pėdų.

PRISIMINKIME

MIRUSIUS

Vėlinės — XI. 2 d.

Vėlinės yra jautri ir gyva programa, kurią mes mirusiųjų pasaulio.

Vėlinės yra didžioji rimties šventė, kurioje katalikai organizuota malda mirusiųjų ir tuos, kurie, iš šio pasaulio atsikyrę, nebėgali sau padėti.

Marijonų koplyčioje (prie "Drango") pradedant Vėlinių dieną, per 8 dienas, bus atnašaujamos šv. Mišios ir vakarais giedami gedulingi mišpavai už bendradarbius, geradarius ir visus mūsų maldom padedamus mirusiuosius.

Kviečiame visus įjungti į šias ypatingas pamaldas. Savo brangių mirusiųjų vardus atskaitę:

Marian Fathers, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629

Šia proga prašau pristinti šį man brangių mirusiųjų sąrašą:

Meno vardas ir pavardė _____

Adresas _____

Pridedu auką bendr. šv. Mišioms \$ _____

P. J.